Biblioteca Jud. Mureș Bar SALA DE LECTURA

Proletari din toate țările uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXXVIII
SERIA II
Nr. 10 250

6 PAGINI
50 BANI

MIERCURI
12 MAI
1982

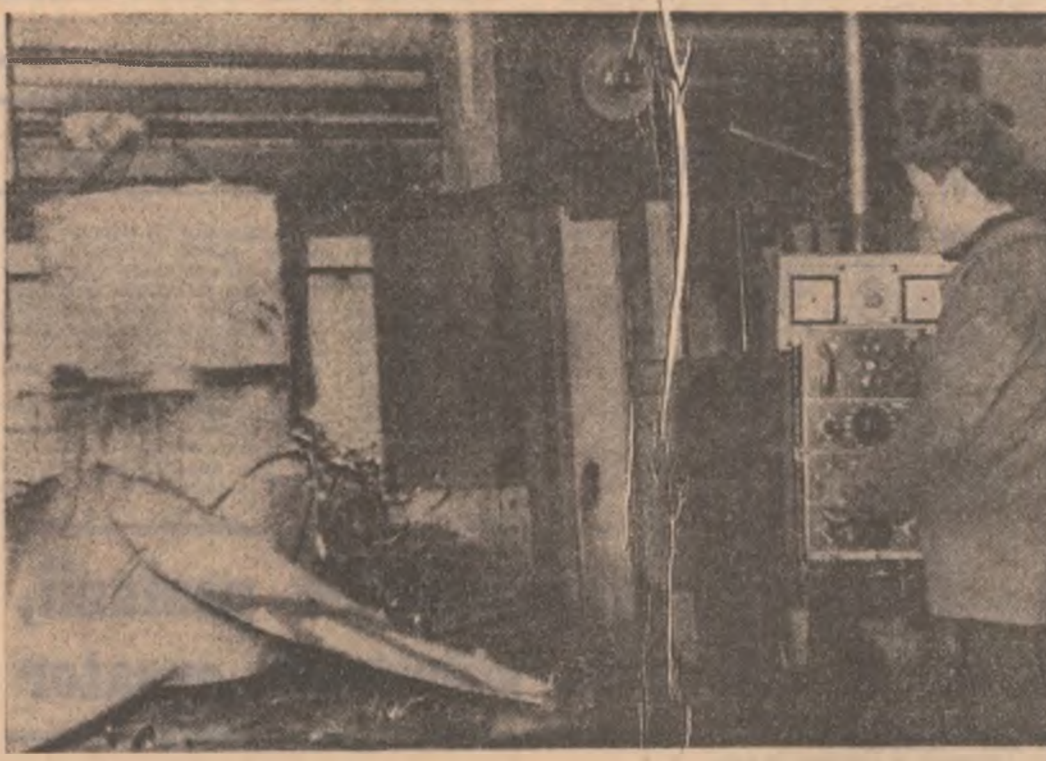

Foto: ION PANCIU

PE OGOARELE ȚĂRII:

Zile decisive pentru încheierea grabnică a însămînțărilor, timp de acțiune susținută la întreținerea culturilor

Faptele — singura măsură a hărniciei tinerilor

Prin munca de zi cu zi a tinerilor specialiști, cooperatori sau mecanizatori, ca și prin acțiunile și inițiativele pe care uteciștii le iau și le transformă în fapte de muncă și în prezență activă de la semănat la recoltat și de la recoltat la semănat, tinerii, organizațiile U.T.C. participă nemijlocit la întreaga activitate din fiecare campanie agricolă. Citeva argumente în sprijinul acestei afirmații a încercat să surprindă și raidul nostru în județul Satu-Mare.

Ce aflăm de la Comitetul județean U.T.C...

● O primă documentare la Comitetul județean Satu-Mare al U.T.C. ne oferă posibilitatea să alcătuim o agendă de lucru cu principalele acțiuni ale tinerilor în actuala campanie agricolă: ● 1 300 de uteciști au participat la amenajarea și întreținerea a 250 ha de pășune; ● În toate localitățile județului, tinerii au luat inițiativa înființării a 450 ha plantații de căpșuni și întreținerea altor 1 650 ha plantații de căpșuni pe rod, atît în unitățile agricole de producție cît și în gospodăriile populației. Lucrările de plantat cît și cele de întreținere s-au efectuat pe mai mult de 85 la sută din suprafață, ele fiind încheiate în comunele Halmeu, Livada, Turulung, Turț și Gierța Mică; ● La Stațiunea de cercetări pomicole Viile Satu-Mare, în Orașu-Nou, în comunele Sanislău, Livada și în celelalte localități ale județului, pe 8 250 ha de livadă, tinerii au preluat lucrările de întreținere a solului ca și executarea tratamentelor fitosanitare la plantațiile de pomi; ● Deasemenea, în Livada, Halmeu, Medieșu Aurit, Andrid, Petrești, Sanislău și în alte cîteva comune organizațiile comunale U.T.C. au preluat în acord global 150 ha de teren pe care au hotărît să-l cultive cu porumb, legume și cartofi. Sînt în curs de realizare plantările la legume și executarea lucrărilor de întreținere.

...și ce ni se confirmă în organizațiile U.T.C. Urmărind acțiunile din această agendă de lucru și dorind să aflăm cît mai multe fapte din activitatea organizațiilor U.T.C. în această campanie agricolă ne-am documentat la fața locului în două dintre comunele județului.

Comuna Petrești. Deși este trecut ca existent în agenda de lucru a Comitetului județean al U.T.C., aici, la Petrești, nimeni nu știe nimic despre vreun lot preluat în răspundere proprie de organizația U.T.C. Ne-am interesat întîi la Consiliul popular. „Avem tineri destoinici, sînt cuvintele de laudă ale Mariei Magdalena, primarul comunei. Nu. Nu au un lot al organizației de tineret. În cele două sate ale comunei — Petrești și Dindeștii Mic — nu au loturi decît elevii celor două școli generale. Sînt foarte frumoase și bine îngrijite aceste suprafețe date în lucru elevilor. Să mergeți să le vedeți". Apoi, la cooperativa agricolă de producție. Același răspuns ni-l dă președintele unității, inginerul Ștefan Villamyi. „Nu. Uteciștii nu au un teren al lor pe care să-l cultive și să-l îngrijească numai ei. Dar sprijină cu toții activitatea în cooperativa agricolă de producție. Avem tineri buni, muncitori la secția de mecanizare, în zootehnie și la cultura mare. Iată cîțiva dintre ei: inginerul Georgel Meșea, șeful fermei nr. 1, secretarul organizației U.T.C. din C.A.P., deși stagiar stăpînește foarte bine normele agrotehnice, realizînd în fermă numai lucrări de calitate foarte bună în această primăvară. Pe cooperatoarele Amalia Manherez, Elisabeta Varga, Eva Heringer, Iuliana Harșvalvi din ferma legumicolă le putem numi specialiste în legumicultură. La fel, în ferma zootehnică, începînd cu tînărul inginer Ștefan Rimili, șeful fermei, apoi Ibolya Fasztusz, Elisabeta Emili și continuînd cu toți tinerii îngrijitori din fermă — pe toți îi putem da exemplu pentru muncă, disciplină și rezultate obținute în producție. „Nici chiar la comitetul U.T.C. pe comună n-am aflat nimic în plus despre lotul „fantomă" al tinerilor. Am plecat totuși. Împreună cu Maria Heim, membră a biroului U.T.C. să vizităm loturile școlare. Într-adevăr, bine îngrijite, plantările de cartofi și legume, ca și semănăturile erau terminate. În straturi frumos orînduite, ceapa, cartofii, sfecla de zahăr și rădăcinoasele sînt argumente ale muncii elevilor și ale preocupării cadrelor di-

CRISTINA BALINT

(Continuare în pag. a V-a)

Noua calitate în strategia dezvoltării economiei românești (IV)

● Creșterea productivității muncii în condițiile ocupării complete și eficiente a forței de muncă ● Necesitatea modelelor operaționale privind trecerea la o nouă calitate ● Locul științei și tehnicii în strategia dezvoltării ● Obiectivele cercetării științifice pe linia studierii aspectelor calitative ale dezvoltării ● Calea practică de înfăptuire a noii calități – creșterea productivității muncii ● Necesitatea stabilirii corelațiilor economice optime.

Studiile economice rămîn datoare cu multiple aspecte esențial-funcționale neelucidate ale mecanismului economico-financiar în condițiile înfăptuirii noii calități. O problemă extrem de importantă este aceea a elaborării unui scenariu care să prevadă modalitățile de ocupare completă și eficientă, în continuare, a forței de muncă în condițiile în care, în mod firesc, trebuie să se introducă masiv tehnica nouă în producție, mai ales a microprocesoarelor și roboților industriali. Aceasta este o tendință pusă în evidență de aplicarea noului mecanism economico-financiar. Și în plus îndeplinirea sarcinilor privind creșterea productivității muncii nu poate fi făcută fără soluționarea problemelor ocupării în perspectivă a forței de muncă eliberate din sectorul productiv ca urmare a introducerii masive a tehnicii noi.

În aceste condiții, este absolută nevoie de elaborarea unui model de dezvoltare compensatorie a serviciilor, inclusiv a celor legate de producție, care să absoarbă forța de muncă. Există aici și o tendință cu valoare mai generală, și anume aceea privind dezvoltarea serviciilor legate de știință, necesare atît pentru alimentarea dezvoltării societății socialiste în plan calitativ cît și pentru susținerea competiției cu capitalismul.

Știința economică fiind într-o etapă necesară de esențializare, care mărește cîmpul său gnoseologic, deschizînd o perspectivă epistemologică integratoare, are ca sarcină imediată să reconstituie din datele acumulate pînă acum un model operațional pentru realitatea economică, a cărui funcționare de ansamblu să valorifice avantajele unui sistem armonios închegat, cu calități nonconflictuale și caracterizat prin absența proceselor degenerative și persistența celor de autoreglare și autoperfecționare, de trecere de la o calitate la o nouă calitate, superioară.

Într-o strategie socială, știința — mai ales în condițiile înfăptuirii noii calități în dezvoltare — trebuie să fie considerată ca factor și fenomen social global, dar care are efecte structurale asupra dezvoltării. Știința și tehnica, prognoza lor nu numai că luminează drumul către viitor, ci mai ales construiește acest drum. Deci de știință nu se poate ține cont doar la modul abstract. Ea trebuie considerată ca elementul cel mai eficace în susținerea strategiei noii calități, în asigurarea consistenței acesteia cu realitatea sau, altfel spus, știința este cel mai important factor care face ca realitatea prefigurată prin strategie să se constituie în prezent palpabil. Știința coboară, în actualele condiții, din posibilitatea strategiei în necesitatea acțiunii.

În condițiile contemporane singurul sistem social care poate să-și facă din performanță — și noua calitate este o chestiune de performanță multilaterală — starea sa normală, continuă este sistemul socialist și aceasta pentru că el beneficiază de posibilitatea unității noncontradictorii, nonconflictuale și nondegenerative dintre gîndirea și acțiunea social-umană. Desigur, performanța vizează structura sistemului, este deci o performanță structural-novatoare.

Colocviile economice ale „Scînteii tineretului"

Nu este, să zicem, doar de ordin material. Aceasta presupune generalizarea activităților de vîrf din societate, în mod gradual și consecvent cu determinațiile strategiei. Activitățile de vîrf sînt definite și susținute de cea mai nouă și tipic umană îndeletnicire, aceea de a face știința și de a-i aplica cuceririle pentru transformarea novatoare a realității.

Strategiile contemporane socialiste ale dezvoltării, care își apropie, își integrează cu rol operațional știința și tehnica, își sporesc gradul de consistență. Pornind de la faptul că strategia noii calități are și o determinare competitivă în plan istoric, singura alternativă a succesului o constituie consecvența dezvoltare și aplicare a științei și tehnicii în atingerea scopurilor propuse. Aici nu este doar de beneficiat de avantajul existenței unei revoluții în știință și tehnică, ci de a te situa în avanpostul revoluției științifico-tehnice, de a înscrie în suita cuceririlor acesteia cît mai multe merite. Saltul de la principiu la realitate este un adevăr necesar pentru orice strategie. Este, de fapt, saltul dialectic de la necesitate la posibilitate. Ceea ce face ușor de înfăptuit acest salt este dezvoltarea și aplicarea cu forțe proprii a realizărilor din știință și tehnică.

Știința economică se lasă datoare cu o serie de probleme nesoluționate corect sau complet în privința dimensiunii funcționale a mecanismului economic. Acest lucru scade din forța operațională a teoriei economice. Iată, de pildă, cum în instanța primordială a mecanismului de acțiune a legilor economice obiective — sistemul de nevoi — cel care reprezintă mobilul acțiunii umane ca suport al legilor economice, nevoile nu pot fi dimensionate din cauza instrumentarului precar pe care-l pune la dispoziție știința. Trebuie astfel — în mod însă insuficient pentru siguranța acțiunii — să dimensionăm nevoile indirect cu ajutorul veniturilor. În cazul planificării — al cărei algoritm pornește cu predeterminarea nevoilor — multe aspecte ale sistemului de nevoi, mai ales în ce privește dimensiunile lui esențiale, calitative sînt în mică măsură sau deloc incluse în calcul, dat fiind faptul că metodele și tehnicile de planificare sînt preponderent cantitative. Este de la sine înțeles că pentru a putea să folosești în mod eficient acțiunea legilor economice, trebuie să stăpînești în detaliu instanțele mecanismului lor. Or, la nivelul științei nu se studiază cu consecvență modul de formare, motivația, extensia și dinamica nevoilor în întreaga lor diversitate și complexitate armonioasă, ca sistem unitar de nevoi materiale și spirituale, de muncă, de instruire și cultură, de recreare etc. Ne scapă astfel un domeniu extrem de delicat, intim legat de om, ceva ce-l definește și-l reprezintă. În plus, cunoașterea sistemului de nevoi are menirea de a răspunde unei cerințe exprese a societății socialiste, aceea ca în condiții obișnuite să existe o proporție și o coordonare între producție și problemele de viață în sensul lor atotcuprinzător. Nesocotirea acestui aspect poate duce la diminuarea eficienței activității de educație, de formare și dezvoltare a personalității multilaterale a individului. Aici nu se pune numai problema ca producția socială să răspundă întocmai sistemului de nevoi ci trebuie să-i asigure acestuia și baza reali-

DINU MARIN

(Continuare în pag. a II-a)

Premisele unei productivități înalte

ORGANIZARE ȘTIINȚIFICĂ, CALIFICARE TEMEINICĂ

În fața unor sarcini mult superioare anului trecut și deosebit de complexe sub aspectul structurii producției și al calității, colectivul Întreprinderii de confecții din Bîrlad a fost nevoit să revadă din timp sistemul de organizare a fluxului tehnologic din toate atelierele în sensul eliminării locurilor înguste și a timpilor neproductivi — pe de o parte — și creării unei coerențe optime a reperelor aflate în execuție — pe de altă parte. Reașezarea unor utilaje de bază în spațiul productiv după criterii ergonomice a asigurat în același timp condiții mai bune de aprovizionare cu materiale, un mai bun control preventiv al calității produselor pe faze de operații și, implicit, o productivitate mai ridicată la fiecare loc de muncă.

— În paralel am introdus o nouă tehnologie de coasere și inserție la cămăși — ne spune inginerul șef al întreprinderii, tovarășul Emil Copceag — mult mai productivă și cu căderi tehnologice minime, care a determinat un spor al productivității muncii cu 9 la sută în primele 4 luni ale acestui an, față de 1981.

— Atît reînnoirea producției, introducerea în fabricație a unor modele noi de cămăși, rochițe etc., cerute de piața internă și de beneficiarii externi, cît și adoptarea unei tehnologii moderne de lucru impun o continuă perfecționare a pregătirii profesionale a personalului muncitor. Cum a acționat în această direcție organizația U.T.C., o întreb pe tovarășa Niculina Corodescu, secretara comitetului pe întreprindere.

— Deși întreprinderea noastră are peste 40 de ani de activitate, majoritatea colectivului o reprezintă totuși tinerii. În ultimii ani am dezvoltat mult producția și am încadrat mulți tineri de calificarea cărora ne-am propus să ne ocupăm noi, organizația U.T.C. În afara cursurilor organizate de conducerea administrativă, am inițiat cu toți tinerii nou încadrați și cu cei cu categorie mică, instructaje suplimentare, după orele de program, concursuri profesionale pe tema cunoașterii materialelor, mașinilor și utilajelor, a tehnologiilor moderne de lucru, schimburi de experiență și demonstrații susținute de muncitorii și specialiștii cu înaltă calificare. Întreg activul U.T.C. a primit sarcina să urmărească evoluția profesională și integrarea în disciplina și exigențele producției a fiecărui tînăr în parte, intervenind, ori de cîte ori este nevoie, cu un ajutor efectiv. Totodată, utecistele fruntașe în producție, cum sînt Stela Petrea, Constanța Solcă, Mariana Cumpănici, Aneta Vasile, Maricica Ene, Magda Munteanu, și-au asumat răspunderea pentru calificarea și policalificarea unui mare număr de tineri și putem afirma că rezultatele sînt bune.

Într-adevăr, rezultatele sînt pe măsura eforturilor în care s-a angajat organizația U.T.C., reducîndu-se la minimum numărul tinerilor care nu reușesc să-și îndeplinească normele de producție chiar din prima lună după absolvirea cursurilor de calificare. O și mai evidentă consecință a activității politice și de educație, desfășurată de organizația de partid, de organizația U.T.C. este coeficientul de utilizare a timpului de lucru, care este cel mai bun pe centrală. Disciplina fermă a devenit aici un bun cîștigat. Absențele nemotivate și învoirile sînt tot mai rare. S-a ajuns ca în cele patru luni ale acestui an „vitrina rebuturilor" să rămînă permanent goală, pentru că nu s-a înregistrat nici un refuz de calitate, nici un rebut.

Întreprinderea de confecții Bîrlad

— Acest lucru reprezintă pentru noi un motiv de mîndrie, precizează tovarășa Olga Chișnoiu, șefa atelierului 1 B, atelier fruntaș pe întreprindere în întrecerea socialistă pe anul trecut, deoarece 75 la sută din producția unității noastre se exportă, iar beneficiarii externi, deosebit de exigenți, n-au avut pînă acum nici un reproș la adresa cămășilor de Bîrlad.

— Cum se generalizează la dumneavoastră în colectiv experiența pozitivă a fruntașilor?

— De pildă, în întrecerea socialistă pe anul trecut întreprinderea noastră a ocupat locul trei pe țară și a fost distinsă cu Ordinul Muncii clasa a III-a. Deși planul pe acest an este mult mai mare, angajamentul nostru este de a obține rezultate și mai bune, de a ne situa pe un loc și mai bun în întrecere. Pentru aceasta, desigur, experiența fruntașilor va fi generalizată în toate atelierele, la fiecare loc de muncă. Cele mai bune confecționere din unitate, în 1981, au fost Elena Olariu, Elena Iordache și Elena Mihăilă. Ele nu numai că se vor ocupa efectiv de perfecționarea profesională a tinerelor din formațiile lor de muncă, dar au făcut demonstrații practice, cu explicații detaliate în fața confecționerelor începătoare, privind atît execuția propriu-zisă a unei cămăși, de pildă, cît și modul de organizare și pregătire a locului de muncă pentru un schimb întreg. La astfel de demonstrații și împărtășire a experienței proprii sînt invitați toți muncitorii care obțin o înaltă productivitate a muncii și un consum redus de materiale.

Precizarea făcută de șefa atelierului 1 B, în legătură cu reducerea consumului de materiale, este completată de inginerul șef:

— Pînă anul trecut, ne informează dînsul, nici la noi, nici în alte întreprinderi similare nu se prelucrau căderile tehnologice, ele fiind înregistrate la pierderi. Noi am pus la punct o tehnologie care ne permite să recuperăm o bună parte din aceste căderi tehnologice. Anul trecut, de exemplu, am prelucrat nu mai puțin de 3,1 tone de bucăți de materiale, transformîndu-le în piese mici, inserții etc. Ele însumează 25 000 metri liniari de țesături sau, exprimat valoric, aproape jumătate milion de lei. Pe baza experienței deja acumulate, anul acesta volumul căderilor tehnologice pe care le vom prelucra va fi și mai mare. În trimestrul I, cînd la producția netă am obținut o depășire de peste 500 000 lei, reducerea consumurilor de materiale, combustibil și energie a avut ponderea esențială.

ROMULUS LAL

SIGHIȘOARA
un oraș la altitudinea tinereții

(Pagina a 3-a)

DRUMEȚIA MONTANĂ
invitație permanentă la cunoașterea frumuseților patriei

(Pagina a 4-a)

REPORTAJUL NOSTRU

Împlinirea unui orgoliu: oțel de Vrancea

Este ora la care laminorul de profile mijlocii are terminate cu succes reglajele la acționările electrice și rodajul mecanic la marea majoritate a utilajelor. Ne aflăm, deci, în probele tehnologice la cald, laminîndu-se pe primele caje de lucru. „Putem spune, afirma Mihai Pietraru, directorul Întreprinderii metalurgice din Focșani, că utilajul s-a comportat bine. În zilele următoare vor continua probele tehnologice la cald și în restul liniei de laminare, inclusiv paturile de răcire. De la montori pînă la beneficiari s-a lucrat zi și noapte, uitîndu-se cel mai adesea de programul de 8 ore, intervenindu-se acolo unde a fost nevoie. Produsele laminate au corespuns normelor tehnice în vigoare. Tehnologia de laminare a fost elaborată de un colectiv în mare majoritate tînăr. Efortul oamenilor este îndreptat acum spre continuarea lucrărilor de rodaj la utilajele care n-au fost încă rodate, efectuîndu-se probele tehnologice, testînd și alte profile pe linia de laminare".

Am întîlnit la Întreprinderea metalurgică din Focșani un colectiv de tineri care se formează, aici și acum, ca oameni, conștiințe, caractere. Mulți din vrînceni au plecat în căutarea oțelului în alte părți ale țării și acum, la vestea că în Vrancea, o zonă în care n-a existat tradiție în metalurgie, se naște un laminor, au luat drumurile întoarcerii acasă. Biografiile acestor oameni prind contur și forță de expresie. Am întîlnit un grup de ingineri care au cerut la repartiție să-și facă stagiul în centre metalurgice din țară, cu gînd să se reîntoarcă aici. Au vrut desigur să capete experiența acelor locuri cu tradiții vechi în metalurgie, învățînd tot ce se poate în materie de profesie. Alții și-au început facultatea și au aflat în ultimul sau penultimul an că și la ei, în Vrancea, se vor construi laminoare. Vestea i-a ambiționat și mai mult și orgoliul de a se ști printre primii veniți în „metalurgia de Vrancea" a fost frumos și autentic. Inginerii metalurgi **Petruș Gașpar** și **Matei Neagu** au terminat facultatea de metalurgie în București. În anul trei al facultății s-a auzit de amplasarea unui laminor în Vrancea. Pentru ei a fost o adevărată bucurie și, dintr-un soi de patriotism local, cum îl numesc ei, s-au întors să sprijine dezvoltarea industriei locale, în speță cea a metalurgiei. Inginerul Neagu și-a făcut primul an de stagiu la „I. L. Brăila": la un laminor identic cu cel de profile mijlocii construit acum la Focșani. A fost o șansă de a pătrunde în problemele cu care se confruntă astăzi meseria de metalurgist. „Experiența acumulată la Brăila, mărturisește, a mea și a celor care au prins și alte laminoare, o să o folosim în cadrul exploatării propriu-zise a secției laminorului de profile mijlocii. Ne-am preocupat îndeaproape noi, tinerii, ca să definitivăm pregătirea fabricației cît mai devreme posibil". Inginerul Gașpar este șeful compartimentului P.P.U.P. De acest sector depind asigurarea necesarului de cilindri de laminare pentru toată fabrica, pregătirea fabricației pentru laminorul de profile mijlocii, livrarea cilindrilor de laminori pentru toată gama de profile mijlocii care se vor lamina la Focșani, coordonarea activității de proiectare a armăturilor de laminare pentru profile simple.

Primul eveniment deosebit înregistrat de cei de la laminorul de profile mijlocii a fost laminarea țaglei de 80 mm, eveniment înregistrat pe 11 martie, ora 18,30. Este primul produs siderurgic realizat în județul Vrancea. „Avem, confirmă inginerul **Vasile Iosef**, posibilitatea să laminăm toată gama. Uzina care ia naștere aici se bazează pe oameni care au trecut prin Reșița, Hunedoara, Galați, Brăila, dar și oameni ai județului nostru, a căror dorință unică a fost aceea de a deveni la fel de buni laminoriști. Acestora le oferim condiții de calificare și perfecționare, întreaga noastră experiență. Personal, am stat 3 ani în Reșița, timp în care am încercat să învăț totul în materie de metalurgie". Electricianul **Petru**

ARETA ȘANDRU

(Continuare în pag. a II-a)

Școala — spațiu al educației comuniste, revoluționare

Argumentele pasiunii, ale spiritului creator

Fizica, domeniu de vîrf în științele exacte, are menirea de a da astăzi răspunsuri la multe probleme importante privind tehnologiile moderne, de mare eficiență economică. Fizicianul — om de știință, fizicianul cercetător și creator trece din spațiul limitat al laboratoarelor în cel nelimitat al halelor de producție, acolo unde ceas de ceas apar înnoiri spectaculoase, acolo unde talentul și competența își dobîndesc adevărata, generoasa împlinire. Succesele de mai tîrziu își au, firește, izvorul în anii de studiu. Spiritul creator se educă și el, la fel ca orice altă trăsătură definitorie a personalității umane. Și, pentru a ne susține mai bine afirmația ne-am propus o incursiune în punctul cheie al formării viitorului specialist: Universitatea. Mai precis: Facultatea de fizică — București.

Studenți și profesori în halate albe, aplecați asupra unor instalații complicate observă, caută, experimentează noi procese, noi aparate. În laboratorul de optotehnică, conf. univ. Ștefan Levay, împreună cu studenții Marina Popovici și Sorin Iacob, își desfășoară cercetarea în domeniul extrem de important al opticii integrate. „Se face din ce în ce mai evident simțită nevoia fizicienilor în industrie — ne spune conf. univ. Ștefan Levay. Ei sînt cei care pot să aducă noul în formele sale cele mai concludente. Pentru aceasta, nu sînt suficiente doar cunoștințele tehnice (oricît de solide ar fi ele). Este necesară o fină putere de observație, o mare capacitate de a face conexiuni între fenomene și, mai ales, o aptitudine specială, aceea de a prevedea efectul final al gîndirii, al muncii tale. Aici intervine rolul nostru, al profesorilor. Trebuie să ne punem în acțiune tot talentul pedagogic pentru a inocula studenților noștri pasiunea pentru nou, pentru mai bine, pentru acea stare de visare lucidă care nu cunoaște odihna și care, atît de frumos a fost numită de șeful statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, romantism revoluționar". Pentru adevărul celor spuse de interlocutorul nostru, pledează edificator înseși faptele. În laboratorul de rezonanță magnetică nucleară, alți doi studenți ai profesorului Levay, Elena Vasile și Ferencz Pasuk lucrează la construirea unui spectometru de rezonanță nucleară în impuls. Holografia este o altă zonă a fizicii care mai necesită dese și aplicate incursiuni. De aceea, Nicolae Moldoveanu (student în anul V) și-a ales o temă de cercetare dintr-un domeniu de mare precizie și rafinament: controlul pe cale holografică. „Anul trecut am avut un absolvent cu rezultate promițătoare" — își reamintește profesorul Levay. Vom pune „promițătoare" în ghilimele deoarece termenul exprimă modestia magistrului care a știut să formeze oameni cu totul deosebiți. Cel în cauză, Sandor Iarosi, a realizat (ca temă a lucrării de absolvire) un nou tip de ghiduri de lumină. În noua viziune, clasicele circuite integrate sînt înlocuite cu circuite integrate optice. Rezultatul imediat: un aparat de măsură cît un dulap se reduce la dimensiunile unei cutii de chibrituri, furnizînd o cantitate de informații mult mai mare, cu un consum de energie mult mai mic.

Prof. univ. dr. Ion Dima ne prezintă o altă fațetă a activității de educare a studenților în spiritul creației: „O mare importanță în formarea viitorilor cercetători o au simpozioanele și sesiunile de comunicări. Ele sînt adevărate prilejuri de reconsiderare a unor zone din teoriile fizice (cum ar fi domeniul particulelor elementare, structura universului etc.) cu consecințe imediate și pentru activitatea practică de cercetare științifică. Importante din punct de vedere educativ și al stimulării spre o gîndire originală sînt și cercurile științifice. Iată, de pildă, numai la cercul de electricitate și magnetism, au fost susținute recent două lucrări de mare interes: „Efectul holografiei și aplicările ei" și „Supraconductibilitatea și aplicarea ei". Apoi, cercul de celule solare (alt domeniu de vîrf în fizica modernă) se constituie într-un cadru propice afirmării unor cercetători talentați, dintre care nu pot să nu-i amintesc pe soții Carmen și Marius Enăchescu, studenți în care ne punem mari speranțe. Motivul? Întreaga lor atitudine față de muncă, față de neobosita căutare. Din activitatea lor, iată doar un exemplu, sugestiv cred, fie și numai prin titlu: „Conversia fotovoltaică a energiei solare".

Și o speranță împlinită: absolventul Cristea Petrică, acum fizician la Fabrica de ferite Urziceni. Tema lucrării de diplomă: „Proprietăți fotoelectrice ale heterojoncțiunii sulfură de crom — sulfură de cadmiu". Rezultatele cercetării au fost publicate și în „Revue roumaine de phisique". Despre legătura sa strînsă cu facultatea unde s-a format vorbește faptul că tînărul fizician își petrece fiecare sfîrșit de săptămînă aici, în laboratoarele care îi permit să-și continue căutările. Un alt tînăr cercetător cu care facultatea se mîndrește este Florin Stănculescu, șef de promoție anul trecut, autor al unor lucrări premiate la diverse concursuri și simpozioane studențești.

Deosebite succese înregistrează și membrii cercului de fizică atomică și nucleară. Sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice, studenții elaborează aici lucrări de imediată aplicabilitate vizînd fizica nucleară fundamentală, fizica particulelor elementare, intersecția radiațiilor nucleare cu substanța, materiale nucleare, metode nucleare de investigare a corpului solid. O parte din lucrările de cercetare sînt efectuate de colective integrate în institutele de cercetări de pe Platforma Centrului Național de Fizică, fapt cu certe valențe stimulative în dezvoltarea interesului și pasiunii pentru cercetare la studenți.

GABRIELA HUREZEAN

Festivalul artelor „Miorița"

Manifestare complexă, de prestigiu, **Festivalul artelor „Miorița"** se desfășoară, în tot cursul acestei luni, pe plaiurile de legendă ale Vrancei, sub semnul responsabilității și înaltelor exigențe ale noii calități impuse și în domeniul vieții spirituale. Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Vrancea, factorii educaționali, instituțiile de cultură, uniunile de creație își unesc forțele pentru a releva la adevărata lor valoare, virtuțile culturale ale oamenilor acestor locuri, în care tradiția constituie terenul fertil de înflorire a noilor dimensiuni spirituale din anii socialismului. Festivalul s-a deschis cu lucrările simpozionului: **„Ce este nou în cultura românească contemporană"**, ilustrînd geneza și specificul culturii vrîncene, prezențe ale culturii românești în lume, noi modalități artistice în teatru și muzică etc. Asemenea idei au fost exemplificate în mod fericit de spectacole de muzică cultă, expuneri și dezbateri, consfătuiri, șezători literare, vernisaje de expoziții, concursuri ale formațiilor corale, grupurilor vocale, de artă plastică etc., în așezămintele și instituțiile culturale de pe raza întregului județ.

Un loc distinct în cadrul manifestării l-a avut simpozionul cu tema: **„Rolul presei în înfăptuirea noii revoluții agrare, în stimularea potențialului de gîndire și capacității de acțiune a lucrătorilor de pe ogoare"**, cu participarea unor specialiști și cercetători din domeniul agriculturii, ziariști și activiști de la sate, urmate de vizite la unități agricole din județ, prilej de întîlnire cu factorii locali și lucrători din diverse sectoare de activitate.

Asemenea reușite vor fi fără îndoială și celelalte acțiuni programate. Fapt susținut de interesul și participarea numeroasă ale oamenilor muncii, ale tinerilor din orașele și satele vrîncene. Azi, ne spune tovarășa Georgeta Carcadian, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă, sînt programate manifestările din cadrul **Zilei Radioteleviziunii române**. Urmează apoi o **Zi a revistei „Contemporanul"**, **Zilele manifestării cu cartea**, **Zilele artelor plastice**, **Zilele artei cinematografice**. Vrancea nu are un teatru profesionist. Motiv pentru care manifestările teatrale se vor desfășura de-a lungul unei întregi săptămîni. În locurile vibrînd de istorie, tinerii se vor întîlni cu interpreți de muzică și poezie patriotică, cu istorici și alți oameni de știință, evocînd trecutul glorios al neamului, elogiind prezentul luminos.

R. VASILE

george mihăiță în dialoguri cu și fără umor

„Alo, casa Nicolaescu?" — „*Da*" — „Ce faci tinere? — „*Bine, ce faci Mihăiță?*" — „Ce să fac, știți că v-am spus o dată de rubrica deschisă în Scînteia tineretului. Aveți foarte mulți admiratori, mai ales fete, pînă aici e bine, nu? Vor să afle date noi despre dumneavoastră". — „*N-aș vrea să spun nimic perioada asta*". — „Cred că aveți motive, două vorbe totuși"... — „*Lucrez pentru firma Europa Film, iar în toamnă pentru o firmă americană filmul Sobi Bor*". — „O-ho, am înțeles că trebuie să mă fac liber". — „*Da, de pe 15 iulie*". — „Să mai insist să veniți la teatru?" — „*Sună-mă săptămîna viitoare*". Stimați cititori, aceasta fiind scurta convorbire telefonică cu Sergiu Nicolaescu, amănunte vă voi da pe parcursul filmărilor. Cele mai multe scrisori le-am primit din Cluj-Napoca, unde de curînd am participat, împreună cu Ion Caramitru, la Serbările Scînteii tineretului. Acestea, ca și cenaclul Flacăra sînt singurele manifestări de amploare unde se creează o adevărată atmosferă de poezie. „*Viața este o piesă de teatru în care fiecare își joacă rolul, în speranța că într-o zi va deveni protagonist*". Foarte adevărat, Adriana Belciu. Din păcate în lume sînt și „actori" cu roluri negative care vor să devină protagoniști. „*Știam eu că Mihai Constantinescu, cîntărețul meu preferat, nu se va opri aici (?) Iată-l și regizor de film al filmului în serii Lumini și umbre*". Măriuca I. regizorul Mihai Constantinescu nu cîntă „baloane colorate". „*Frumusețea reprezintă o probă eliminatorie la concursul de admitere la I.A.T.C.? Nu întîmplător vă întreb pe dumneavoastră, un actor frumos*". Lui Florin Piersic îi poți scrie pe adresa Teatrului Național (I. Costin). Anca Bucătaru (mulțumesc pentru desen) mă întreabă de ce băieții de azi sînt lipsiți de sensibilitate în relațiile cu fetele. Într-adevăr, se simte o atenuare (generală), dar aș vrea să-ți spun (și să nu vă supărați) că sensibilitatea unui băiat depinde în mare măsură de... sensibilitatea fetei. „*Aș dori să devin prietena dumneavoastră fiindcă așa cum spunea Cicero prietenia este armonia omenescului cu divinul*". Și să-ți recit din Luceafărul, da? „Nu căta în depărtare fericirea ta"... Ana Maria C. Rubrica mea a depășit... așteptările. Am primit o scrisoare chiar din Arizona. Curînd aveam să aflu că este un sat din județul Vrancea. „*Am împlinit 19 ani și mi-am dat seama că viața nu are nici un sens*". Lasă-mă să cred, dragă D.G. că e o „pasă" trecătoare. Ai văzut ce frumos e un asfințit de soare? Dică Mioara mă întreabă dacă îmi place rebusul. Foarte mult. M-am gîndit chiar să fac și un careu. Am extras din scrisorile primite multe „cuvinte rare": „rublică, fincă, spontanietate, bonlavă, motamo, valuaria, sinbătă, trimeteți, ieste, momental". „*Se poate afirma că o mare parte a tinerilor nu au cultură cinematografică*". Gînd la gînd cu... tristețe, stimate Ioan Avramescu. Sigur că e de datoria profesorilor, radioului, televiziunii și ziarelor să se aplece mai mult asupra acestei stări de lucruri... „*Semănați cu unchiul meu de la Brașov căruia îi scriu de cinci ori ca să-mi răspundă o dată*". Vai ce unchi rău ai, Codruța Popa (ți-am trimis autograful dorit). „*Dacă gimnastica este regina sporturilor, înseamnă că fotbalul este ministru de finanțe*". Cred că este cel mai iubit ministru, dragă Alina Vintu. O vom declara replica rubricii. „*Ce părere aveți de această primăvară?*" Îmi pare rău că în această primăvară sînt călcate în picioare mai multe flori decît anul trecut... Mariana Delcu ar vrea să știe dacă satisfacțiile materiale ale actorilor sînt mari. Nu vreau să te indispun, pentru că oricum nu m-ai crede. Satisfacțiile imense sînt cele... morale. Chiar această rubrică, dacă vă place, pentru mine este o mare satisfacție. Stimate Ion Barbu, primul film românesc s-a numit „Războiul independenței" și era regizat de Grigore Brezeanu, fiul marelui actor Ion Brezeanu. Printre alții, juca și marele Nottara. Interesant este că pe post de figuranți jucau: Aristitza Romanescu, Maria Filotti, Ion Brezeanu, Elvira Popescu. Cronicile epocii amintesc că pe vremea aceea aparatele de proiecție erau acționate manual, proiecționistul imprimînd scenelor un ritm propriu. Dacă era război, el învîrtea manivela foarte repede, dacă scena era de dragoste ritmul era lent, uitînd chiar de manivelă. Ce bun ar fi astăzi un aparat cu manivelă pentru unele filme românești... (Doar pentru ritm?). „*Robotul a înlocuit munca oamenilor. La I.A.T.C. nu va intra niciodată. Teatrul aparține numai oamenilor*". Rămîne de văzut, stimate Stoica Ion Gabriel. Nu mă mai miră nimic. Piesa ta într-un act, Mihaela Mărgăritărescu, e puțin prea... școlărească. Las-o deocamdată așa și revino asupra ei peste un an-doi. Cer scuze spectatorilor din Cîmpina care nu m-au văzut în spectacolul de muzică și poezie din 8 mai, deși am figurat pe afiș. Rog respectuos organele U.T.C. locale să afle cine a fost acel tovarăș (lipsit de bun simț) care m-a trecut pe afiș fără să mă anunțe. Culmea (gustului îndoielnic), pe afiș scria „Momente vesele cu George Mihăiță". Ne mirăm de ce nu mai au spectatorii încredere în „afișe". Iată o parte din noii prieteni ai rubricii: V. Ciupeală, L. Ceuca, L. Lostun (ai mult haz), A Constantinescu (la fel), Hacea Tămîian (la fel), L. Frîncu, M. Sibiceanu, B. Istrate, I. Vlaicu, D. Dimboan, Iuliana M. Ți-am ținut pumnii, Carmen! Să-i mai țin? „*Știm că vă plac glumele. Sîntem două surori siameze. Nu ne supărăm dacă ne trimiteți două poze diferite*". Dragele mele, miau angajamentul să vă trimit.

P.S. Săptămîna viitoare.

Pledoarie pentru complexitatea muzicii tinere

Veniți, e luna mai și primăvara cîntă! „...și mîini întinse către flori" suna refrenul unuia dintre cîntecele prezentate cu succes de doi studenți de la Fizică — Sorina Moldvai și Mihai Gavrilciuc. Flori, entuziasme, emoții, bucurii și întristări ca furtunile de mai, așteptări, surprize, aplauze, atmosferă studențească sută-n sută cu toate armoniile și culorile ei; în toate manifestările ei dincolo de hotarele nostalgiei și ale corolei de floare de mai. Pe durata a trei seri, 7, 8 și 9 mai, aula Universității București a fost pur și simplu invadată de tinerețe în sărbătoare și de primăvară. Ținuta obligatorie a cuprins în rama inventarului ei chitara „rece" și talentul, chipul tînăr și senin, capacitatea de a „sancționa" prompt orice moment deosebit. „Primăvara baladelor", festival studențesc de tradiție, principala rampă de lansare a talentelor din muzica folk și-a „ars" și combustibilul celei de-a șaptea ediții. Cu flori și succes. Cu aplombul binecunoscut au fost propuși cîțiva interpreți de muzică tînără cotați de public și juriu ca viitoare „nume". De fapt aceasta e una dintre principalele rațiuni ale organizării unui asemenea festival-concurs menit a polariza din doi în doi ani cam tot ce e pe cale a se afirma în muzica tînără studențească. Pînă la ora de față festivalul a fost o poartă de ieșire „în lume" a lui Doru Stănculescu, Mircea Vintilă, Valeriu Sterian, Marcela Saftiuc, Mircea Bodolan. Oameni tineri care au beneficiat în urcușul lor artistic și de spațiile oferite generos de acest festival. Să revenim însă la această a șaptea ediție ale cărei acorduri de chitară abia s-au stins. Se conturează o nouă generație de folkiști? Vor fi ei la înălțimea (cel puțin) a celor deja afirmați? Vor contribui ei în sfîrșit și la definirea estetică a folkului? Este într-adevăr arta studențească „port-drapelul" în folk? Este folkul un gen minor deoarece înseamnă doar un om cu o chitară (și aceea rece!)?! O avalanșă de întrebări care în această ediție par să se fi pus celor din juriu, interpreților și spectatorilor mai mult ca oricînd. Cert este că muzica folk afirmată atît de puternic la începutul anilor '70 se află acum într-un proces de restructurare, de reelaborare și reconsiderare a criteriilor cu care operează. Fapt demonstrat din plin de acest festival. În primul rînd muzica folk și-a pierdut cu totul caracterul melancolic, dator unei lirici fragile, subțiate. Mai mult ca oricînd se cere un interpret complet (voce, chitară, poezie) conținînd mai puțin simplul gest al unui tînăr de a ieși pe scenă și de a se da „în spectacol." Se merge pe o medie între folk și muzica ușoară (cu inflexiuni rock, disco etc.) și ca urmare acest hibrid nu mai e chiar atît de la **îndemîna imposturii**. Este acceptată din ce în ce mai mult participarea activă a spectatorului, spectatorii dorindu-se (subliniez: dorindu-se) participanți activi la gestul artistic propus. Textele de succes sînt cele direct angajate, axate pe idealurile fundamentale ale tineretului, predominante fiind textele referitoare la lupta pentru pace a tinerilor. Totodată s-a observat tendința ca interpreții să-și prezinte propriile texte. Să fie

FESTIVALUL STUDENȚESC „PRIMĂVARA BALADELOR"

acest fapt un orgoliu personal sau un răspuns la insuficiența poeziei așa numite tinere în privința conținutului (bogăției) de idei?!

Se conturează o nouă generație de interpreți de muzică și poezie?! Da! O reorientare a gusturilor? Da! Noile valori propuse de recentul festival din aula Universității București indică sigur aceste aspecte. Nu, nu a îmbătrînit folkul, ci se schimbă folkul. „Primăvara baladelor" a fost un serios test pentru public, pentru interpreți, pentru poeți. Fără-ndoială două lucruri esențiale rămîn: chitara rece și caracterul generos angajat al acestui gen de muzică. Și totuși mai rămîne încă ceva: puterea de atracție a folkului, democratismul și accesibilitatea sa, puterea de mobilizare și emoționare.

Excelent organizat de Consiliul U.A.S.C. din Universitatea București, festivalul „Primăvara baladelor" a adus în scena împodobită sărbătorește 47 de tineri îndrăgostiți de muzică și poezie. 24 de numere de concurs durînd aproape două ore în fiecare seară. În afară de concurs în partea a doua a fiecărei seri, au cîntat „ca altădată" dar ca și-acum: Doru Stănculescu, Mircea Bodolan, Mircea Efstate, Radu Gheorghe, Valeriu Sterian și Compania de sunet, formațiile „Sfinx" și „Basorelief", Ion Luchian Mihalea și grupul său, Eugen Baboi și Grup folk Constanța. Tîrziu, în trei seri de mai, sărbătoarea cîntecelor tinere s-a încheiat cu sentimentul că muzica e o frumoasă stare de spirit a tinereții, un drept și, de ce nu, o datorie a tinereții. Duminică seara, seară de vîrf cu momentele ei cele mai emoționante, cu gala laureaților, a confirmat întreg concursul și, poate (nu poate ci sigur!), cîteva nume despre care vom mai auzi. Ediția a șaptea a Festivalului studențesc de muzică și poezie „Primăvara baladelor" s-a desfășurat, așa cum spunea compozitorul Laurențiu Profeta — președintele juriului, cu o acută nevoie de primăvară, de prospețime, de tinerețe, de sete de bine și frumos exemplare. Reușita a fost deplină. Să numim, deci, laureații: Premiul I — **Cătălin Condurache** (Cluj-Napoca): Premiul II — **Daniel Dumitrescu** (București); Premiul III — **Grupul „Adagio"** (București): Premiul special pentru interpretarea celui mai bun cîntec politic — **Raul Mihai Cârstea** (București); Premiul special pentru tehnică instrumentală — **Adrian Dinu** (Timișoara); Premiul special pentru cea mai bună transpunere a unei poezii din lirica românească — surorile **Catia** și **Marcela Sterbau** (București); Premiul pentru popularitate — **Miruna Mureșianu** și **Adrian Dinu** (Timișoara); Premiul ziarului „Scînteia tineretului" — **Cornelia Bălesu** (București); Mențiune și premiul revistelor „Viața studențească" și „Amfiteatru — **Sorina Moldvai** (București); Premiul Consiliului U.A.S.C. din Universitatea București — **Speranța Dumitriu** și **Laurențiu Floroiu** (București); Mențiune — **Silvia Ilieș** (București). Raul Cârstea, laureatul pentru cel mai bun cîntec politic a prezentat „Mîine va fi pace" și „Joaca de-a războiul", aceasta a doua piesă avînd certe șanse de a deveni șlagăr. Miruna Mureșianu, cîștigătoarea premiului de popularitate, are 13 ani și jumătate, este elevă în clasa a VIII-a. Premiantul ziarului nostru a interpretat o compoziție pe versurile poeziei „Sentiment" de Nichita Stănescu — „Un ce aparte și sublim / o grație lunară / De brad albastru carpatin / Viața-mi înconjoară". Așa a fost această a șaptea ediție a „Primăverii baladelor" care sperăm să „rămînă" prin tot ce și-a propus și ce propune.

EUGEN MIHĂESCU

Noua calitate în strategia dezvoltării economiei românești (IV)

(Urmare din pag. I)

sării unor proporții optime între diferite categorii de nevoi între altele și cele care exced cadrul subzistenței.

Un lucru ni se pare a se impune în mod deosebit, și anume acela că trecerea la o nouă calitate solicită abordarea mai directă, dar nuanțată, a tuturor problemelor producției și ale muncii în raport cu omul. Pentru că, în scopul final al noii calități este gîndit în raport cu viața și activitatea indivizilor, noua calitate trebuie să se manifeste ca o nouă calitate a vieții și activității fiecărui om. Noua calitate nu este și nu poate fi o problemă care se soluționează în general, în termenii generali, ci ea se gîndește și se dimensionează după universul omului, să răspundă concret sistemului de nevoi, interese, aspirații ale acestuia.

Se știe că în socialism un obiectiv important îl reprezintă creșterea productivității muncii. În fond se poate spune că procesul creșterii productivității muncii, urmărit în mod consecvent și susținut cu mijloace tehnico-materiale perfecționate, reprezintă, în plan economic, calea principală de înfăptuire a noii calități. Condiționările cantitative și calitative pe care productivitatea muncii, ritmul și volumul său le impun multor pîrghii economice, arată limpede importanța acestui proces. Bunăoară, se știe că între creșterea productivității muncii și creșterea retribuțiilor există o corelație în sensul că productivitatea trebuie să crească mult mai repede decît retribuția. În actualele condiții, nu este suficient doar să se ia în calcul această determinare. Corelația trebuie abordată mai nuanțat, de fapt este vorba de a identifica toate condițiile necesare și suficiente pentru ca interpunerea celor doi termeni să aibă sens pentru practică, de fapt să respecte ordinea raționalității economice. Astfel trebuie avute în vedere și modalitățile de creștere a producției. Este de la sine înțeles că dezvoltarea producției trebuie să răspundă atît cantitativ cît și calitativ și, totodată, în diversitate nevoilor de consum productiv și individual tot mai sporite. Neasigurarea unei stări de proporționalitate în ramurile și subramurile care produc preponderent pentru satisfacerea consumului direct productiv și cele care produc preponderent pentru satisfacerea consumului individual, în sensul că se acordă o atenție sporită dezvoltării primelor, se ajunge în cele din urmă la o neechivalență materială a unei părți din fondul de retribuție. Asigurarea în permanență a îndeplinirii acestor corelații, cît și a multor altora, ține de strategia trecerii la o nouă calitate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, deaitfel a ridicat adeseori problemele respectării corelațiilor și proporțiilor în economia națională. Este cunoscută critica pe care a făcut-o în ultimul timp viziunii unilaterale a dezvoltării economice, aceea în care s-a acordat atenție deosebită industriei lăsîndu-se pe plan secund agricultura. Nerespectarea în timp a corelațiilor, inclusiv a celei dintre industrie și agricultură, se resimte mai repede sau mai lent asupra practicii, asupra economiei.

Din această perspectivă, în centrul preocupărilor cercetării științifice actuale, mai ales a aceleia din domeniul planificării și prognozării, trebuie să stea abordarea cu tentă operațională a sistemului complex de corelații dintre ritmuri, proporții și eficiență. În fond, predeterminarea corectă a acestor corelații, în primul rînd înseamnă să fundamentăm riguros strategia înfăptuirii unei noi calități în dezvoltarea economiei naționale.

În acest stadiu, cercetarea economică va trebui să facă uz de metodele genetice, care sînt în măsură să surprindă esența transformatoare a fenomenelor și proceselor economice, mecanismele lor generative și care dezvoltă, atît în plan epistemologic cît și educațional, argumente solide și coerente necesare cristalizării atitudinilor științifice și a manifestărilor comprehensive ale subiecților economici. În fond, acestea ajută la dezvoltarea unei conștiințe participative la acțiune și la perfecționarea ei continuă prin descoperirea și asimilarea noului. Obiectivul esențial al științei economice în etapa actuală este studierea devenirii în timp a laturilor calitative ale fenomenelor și proceselor, surprinderea mecanismelor interne ale saltului la o nouă calitate, superioară.

Împlinirea unui orgoliu: oțel de Vrancea

(Urmare din pag. I)

Lupu și inginerul **Mihai Croitoriu** lucrează la pornirea grupului motor-generator de 6 000 kW: inima laminorului. Utilajele metalurgice comportă puternice acționări electrice, instalații complexe de automatizări. Punerea în funcțiune a grupului motor-generator de 6 000 kW a fost încununată de succes; nimeni nu s-a temut că motoarele nu vor ține, că o să se întîmple ceva neprevăzut. Aici, într-o întreprindere nouă care se formează, lucrurile se aprofundează mai serios pornind de la zero. Muncitorul Petru Lupu a pornit în activitatea sa profesională de la cabluri, pozarea cablurilor, punerea aparatelor pe poziție, conexiuni și reglaje. Astăzi el este inițiat în convertizoare și acționări de curent continuu. Lăcătușul mecanic **Emil Nițu** mărturisește că laminorul a fost o noutate pentru Vrancea. „Ne-a frapat, spune el, prin complexitatea lucrărilor. S-a pornit greu pentru că nici un început nu e ușor. Dacă azi putem lamina, spune el, este pentru că s-a muncit cu conștiință și răspundere. Cînd prima țaglă finită a ieșit pe cele două căi, am avut o mare satisfacție". Eforturile nu erau încununate de succes dacă n-ar fi existat o strînsă legătură între muncitori și ingineri. „Prima laminare, adaugă laminoristul șef **Ilie Neculae** și laminoristul **Costică Pătrașcu**, a fost un examen pentru care ne-am pregătit intens. Ne propunem ca în primele zile ale lunii mai să scoatem și alte produse pe trenul finisor". „Am asistat, spune laminoristul Ilie Neculae, la laminare în Galați și Buzău și pot spune că cea din Focșani are un început bun". Costică Pătrașcu face parte dintre cei care, auzind de construcția noului laminor a vrut să devină cu orice preț laminorist. Confecționer la Fabrica de confecții din Focșani și-a vrut pentru sine o meserie bărbătească. Adaug în loc de orice încheiere o remarcă de-a sa: auzise el niște vorbe a îndoială că cine a mai pomenit laminor în Focșani? Și-a dat, și-și dă toată silința să fie un laminorist bun. Și a reușit. Primele țagle pe care le-a produs cu ceilalți laminoriști au fost de calitate. „Dintr-un orgoliu frumos, spun ei, am vrut să demonstrăm că sîntem în stare să dăm oțel și aici în Vrancea".

Cronica la obiect

ABȚIBILD

Cuvîntul abțibild este unul din nu prea numeroasele neologisme de origine germană ale limbii române și semnifică, la propriu, ca și în limba din care provine, o imagine tipărită în culori pe o suprafață gumată care, prin umezire, poate fi aplicată pe alt obiect. Nu știu cine a inventat abțibildul, cînd și mai ales de ce. Se pare, totuși, că la originea acestui obiect a stat o firească dorință a omului de a înfrumuseța, de a colora și impestrița obiectele celelalte. Pentru a ghici cam în ce epocă s-a produs această invenție e suficient să ne gîndim că un abțibild nu poate fi aplicat pe un obiect de lemn sculptat, cum ar fi o lingură sau o poartă maramureșană. Incompatibilitatea lui cu lumea rurală pare să fie un dat care-l situează istoric. Tehnica producerii și aplicării abțibildului a evoluat și ea odată cu numeroasele tehnici ale secolului, astfel că în ultimii 25 de ani a apărut **auto-collant-ul**, varianta modernă a abțibildului, dar termenul, deși de origine franceză, nu a mai pătruns și în limba română. Aceste noi obiecte, definite, prin chiar numele lor, ca ceva ce poate fi lipit pe o mașină, au apărut însă și în spațiul geografic în care se vorbește limba română, ba chiar în număr foarte mare. Astfel s-a ajuns la o situație în care, deși obiectul există și e folosit, limba nu are termenul. Situația este jenantă mai ales pentru cei care doresc să-și „înfrumusețeze" Dacia, Trabantul sau Lada cu astfel de obiecte și nu-și găsesc cuvîntul atunci cînd ar voi să ceară cuiva să-i facă rost de ele. De obicei ei spun: „Fă-mi și mie rost de niște d' alea care se lipesc pe mașină!", ceea ce, să recunoaștem, este o nefericită parafrază. Cînd sînt obligați să precizeze despre ce e vorba, ei folosesc termenul vechi, abțibild, devenit impropriu, sau termeni derivați ca „reclamă", „vinietă", „șmecherie", termeni la fel de improprii, dar a căror derivare din obiect este interesantă.

Astfel, întrucît în librăriile noastre nu se găsesc decît abțibilduri, cum să le zicem?, clasice (adică cele cu piticul care se spală pe dinți sau urinează în oliță, cele cu flori de colț sau cu flori de cîmp) și acestea nu pot fi folosite cu succes la decorarea automobilului — ele se lipesc pe faianța din baie pentru a-i determina pe copii să se poarte corect în respectivul context —, pentru a avea din cele moderne trebuie să știi „să-ți faci rost" de ele. Limba română nu ajută la așa ceva, dar dă sugestii. O astfel de sugestie este tocmai cuvîntul reclamă.

Știm că reclama, cît ar fi ea de „sufletul comerțului" e importantă mai ales în societatea de consum și mai puțin în comerțul socialist. Specialiștii în reclamă s-au gîndit din vreme la importanța abțibildului și astfel a apărut **auto-collant-ul**. Viu colorat, atrăgător, ușor de lipit pe orice suprafață plană și lucioasă, cum ar fi un parbriz, el a fost creat tocmai pentru a purta prin lume îndemnuri ca „Fumez Gitane!" sau „Cumpărați numai pneuri Michelin și benzină Esso!". A apărut însă, odată cu înmulțirea posesorilor de parbriz la noi, și o cerere ciudată nu de Gitane, Michelin sau Esso, ci de **auto-collant**-e. Nu știu pe ce cale se satisface această cerere, dar nu mai sînt demult surprins cînd văd pe străzile noastre parbrize care fac reclamă la produse de care n-am auzit niciodată: Ciocolata After eight sau Cognac-ul de ora 14! Contradicția constă într-o superbă farsă jucată de acești automobiliști autorilor de astfel de reclame. Foamea lor de abțibild este mai mare decît foamea de respectivul produs. Dacă ar ști acest lucru specialiștii în reclamă n-ar mai ieși multă vreme din starea de perplexitate.

Personal, mă îngrijorează mai puțin perplexitatea lor și mai mult cea în care pot cădea eu însumi. Astfel ajungem și la alte sugestii pe care le oferă limba noastră cînd oferă sinonime pentru abțibild sau **auto-collant**, cum ar fi cea oferită prin cuvîntul „șmecherie".

Am văzut, într-un foarte frumos sat românesc din inima țării, într-un sat din „matca celei mai curate românități" cum spunea Iorga despre acea zonă, într-un sat în care Ioan Alexandru observa că prezența omului „nu-i una în haină de lucru, ci de sărbătoare", am văzut, zic, chiar acolo, un parbriz împopistrat cu reclame la pasta de dinți **Colgate**. Apropiindu-mă de posesorul acelui parbriz, simțul meu olfactiv m-a anunțat că omul nu se spăla pe dinți nici măcar cu pasta de dinți **Primăvara** (atît de banală!). Am aflat apoi că omul era originar din acel sat, dar că trăia deja, de cîțiva ani buni, într-un mare oraș. Întrebîndu-l cum „a făcut rost" de acele abțibilduri roșii cu care își decorase mașina lui galbenă am aflat că omul, același om, dăduse pe ele un ștergar vechi, brodat de mama lui pe care acum venise s-o viziteze. Nu voi numi acel sat din respectul pe care i-l port, dar perplexitatea în care m-a aruncat atunci un fiu al lui pot spune că a fost durabilă.

MIRCEA NEDELCIU

În limba comună a muncii şi dragostei de ţară

SIGHIŞOARA — UN ORAŞ LA ALTITUDINEA TINEREŢII

„Pe aceste meleaguri trăiesc şi muncesc de secole împreună, români, germani, maghiari şi alte naţionalităţi, împreună au dus lupte revoluţionare împotriva asupritorilor, împreună au luptat pentru eliberarea deplină a patriei de sub dominaţia fascistă, împreună au înfăptuit revoluţia socialistă şi au realizat aceste mărețe înfăptuiri — numai şi numai împreună vor asigura mersul tot mai ferm înainte al societăţii noastre, înfăptuirea Programului partidului".

NICOLAE CEAUŞESCU

(Din cuvîntarea rostită la adunarea populară din municipiul Sighişoara, iunie 1978)

CERTITUDINILE PREZENTULUI

Acum doi ani, Sighişoara a sărbătorit 700 de ani de atestare documentară, dar descoperirile arheologice — cele mai recente din Dealul Viilor, Valea Dracului şi Sporomiclea demonstrează că populaţia autohtonă daco-română şi română (foarte importante, pentru istoria locurilor şi pentru istoria noastră, sînt descoperirile ce atestă prezenţa populaţiei autohtone după retragerea romană din 271) a fost continuu pe aceste meleaguri, a rezistat vremurilor aprige, păstrîndu-şi fiinţa etnică şi spirituală, Circumstanţe istorice au făcut ca în perimetrul cetăţii sau în localităţile din jur să convieţuiască români, germani, maghiari care, împreună, au ridicat oraşul din punct de vedere economic, l-au gospodărit şi l-au apărat, păstrîndu-şi limba, obiceiurile, credinţa, dar mereu respectînd „pămîntul acesta care el ne ţine".

Din turnul cu ceas, Sighişoara se deschide privirii ca o armonie a vremurilor : cetatea, compactă, cu acoperişurile roşii semnînd vechimea oraşului, iar dincolo de pod — peisajul industrial şi noile construcţii ca însemn al noului. Oraşul este azi al doilea centru economic al judeţului Mureş prin munca unită a oamenilor de aici, prin, dacă e să numim exact, bunul simţ al participării egale, în condiţii de deplină egalitate în toate domeniile de activitate, în tot ceea ce înseamnă afirmare a personalităţii umane : de la posibilităţile de urmare a şcolii pînă la integrarea în unităţile economice, de la condiţiile sociale şi politice pînă la participarea la viaţa spirituală a oraşului. Tinerii oraşului — întîlniţi peste tot unde viaţa pulsează — sînt nu numai speranţa oraşului, ci, în foarte multe cazuri, certitudinile prezentului acestei cetăţi seculare.

Dacă în rîndurile ce urmează veţi întîlni mai multe portrete de fete asta nu înseamnă o opţiune a reporterului ci o realitate a industriei sighişorene (cu profil de industrie uşoară, cu personal feminin preponderent) ; dacă, de asemenea, în rîndurile ce urmează veţi întîlni portrete de români şi germani, asta este tot o descriere — cinstită, sinceră — a realităţii sociale şi politice din organizaţiile U.T.C. ale municipiului Sighişoara. De fapt, reporterul şi-a dorit ca din fiecare colectiv în care s-a documentat să prezinte un tînăr sau mai mulţi tineri ce şi-au cîştigat prestigiul în faţa colegilor prin activitatea lor profesională şi politică. S-a conturat astfel o promoţie de tineri ce în datele esenţiale ale biografiei lor au urmat acelaşi drum, (fără contorsionări artificiale, fără obstrucţionări sociale), drum al unei împliniri umane posibile şi egale pentru toţi membrii societăţii.

● **HANELORE KLEMENS** şi **SILVIA HORIA** au fost primele două nume pe care Viorica Ciuta, secretara comitetului U.T.C. din Întreprinderea de confecţii Tîrnava, le-a pronunţat cînd i-am solicitat numele unor fruntaşe. Hanelore a venit în Întreprindere pe cînd avea 16 ani. S-a specializat aici în meseria de confecţioneră. În 1973, a trăit unul din cele mai emoţionante momente ale existenţei sale : adunarea generală a organizaţiei U.T.C. din care făcea parte supunea discuţiei cererea tovarăşei Klemens Hanelore de a fi primită în rîndurile Partidului Comunist Român. Au fost enumerate atunci calităţile deosebite ale acestei uteciste ce nu împlinise 20 de ani şi care-şi dovedise o aplecare deosebită pentru munca politică, disponibilitatea ei sufletească spre colectivitate. Funcţiile pe care le-a avut (sau pe care le are) nu au fost doar o recompensare a calităţilor sale sau cel puţin ea nu le-a considerat aşa, ci mult mai simplu (şi mai profund) : obligativitatea unei exemplare mobilizări pe linie profesională, pe linie politică. Silvia Horia, tot confecţioneră (la atelierul III) a urmat acelaşi drum de la întîlnirea cu un colectiv de reputaţie atît în ţară cît şi pe pieţele externe. Perfecţionarea continuă, conştiinciozitatea, ambiţia şi, nu în ultimul rînd, bunul gust (ca o componentă a talentului profesional) i-au adus locul I la concursul „Cine ştie meserie cîştigă". Fetele de la „Tîrnava" ştiu meserie, ştiu multă meserie şi numai, să-i zicem, o „hibă" a desfăşurării fazelor superioare ale competiţiei (fază care supun atenţiei numai pregătirea teoretică!!) le-a privat de locuri fruntaşe pe ţară. Silvia Horia şi Hanelore Klemens, două nume, două biografii exemplare din atîtea altele posibile : Mariana Strete, Ioana Zablau, Pauline Joakoby, Mariana Milca, Ioana Matu, Irina Olaru, Tanko Piroska, Balasz Ela, Suto Margareta.

Schiţe pentru un tablou de promoţie

● Seara, ne-am întîlnit la clubul tineretului. A doua zi avea să-mi fie ghid în întreprinderea sa arătîndu-mi liniile de montaj destinate exportului, noile investiţii, solariile, locul de desfăşurare a unei ample acţiuni de muncă patriotică (efectuate numai de membrii biroului) : cantităţi de fier vechi ce aşteptau vagoanele spre a lua drumul topitoriilor. Se numeşte **Mircea Boian**, a absolvit liceul, a devenit electrician, acum un an era gata-gata să intre la Institutul de teatru din Tîrgu Mureş. Îl ştiam pe Mircea de la Mediaş (de la un festival de muzică tînără) şi drumul său în folk este azi suficient de cunoscut. Sufletul mişcării artistice din Sighişoara (alături de „veteranul" Adrian Ivanichi) este un muncitor de nădejde, un cunoscător al vieţii de organizaţie din Întreprinderea „Nicovala", un, ceea ce numim în mod obişnuit, activist, care ştie că succesele lui se datoresc şi celor din jur, Mircea Boian răspunde întrebării „nu te-a tentat, după succesele din folk, o altă localitate?". „Cine-i sighişorean, născut, crescut, aici, nu pleacă din cel mai frumos oraş românesc". Şi cel mai frumos oraş românesc rămîne mereu cel în care te-ai născut !

● **ROSEMARIE MÜLLER** este o foarte frumoasă pictoriţă ceramistă, absolventă a liceului de chimie de la Rupea, absolventă a cursului de calificare din întreprinderea de sticlărie şi faianţă. Îi place desenul (ceea ce înseamnă că meseria şi-a ales-o conform înclinaţiilor sale), este dotată pentru sport (practicînd voleiul în echipa „Faianţa"), îi mai place să asculte muzică (şi staţia de radioamplificare din întreprindere creează un fundal sonor ce se asociază fundalului floral de pe mesele de lucru). Cel mai frumos lucru pe care l-a făcut vreodată, spune ea, este alegerea meseriei !

● **DOINA DRAGULEA**, director educativ al liceului „J. Haltrich", începe portretul colectiv al elevilor din acest liceu cu o tradiţie de vreo 4 secole, povestindu-mi o întîmplare : cînd s-a format brigada pentru „Canal" (care a plecat pe 3 mai) elevii şi-au convins părinţii (sic !) că nu numai că nu li se va întîmpla nimic acolo, dar şi că le-ar fi rusine să nu participe cu toţii la o activitate nu numai utilă, dar şi extrem de interesantă pentru ei. Părinţii s-au lăsat greu convinşi, dar cu entuziasmul şi hotărîrea adolescenţilor este greu să te pui. Dintre rezultatele deosebite, tovarăşa Doina Dragulea aminteşte succesul celor 25 de absolvenţi (dintr-o clasă de 36) la admiterea în învăţămîntul superior, cei 27 de copii cu medii peste 9, locul I la dansurile populare săseşti şi locul I la fanfară (pe judeţ), menţiunea grupului vocal la faza republicană.

Promoţia în care nu numai liceul „J. Haltrich" îşi pune mari speranţe numără pe Cezarina Diaconescu, Ştefan Manta, Aurora Manta, Helmuth Tater, Sybile Schumann, Rotraut Ludwig, Anca Tenea, Sorin Soare, Martina Elges, Pavel Dragoş. Reţinem aceste nume cu speranţa (şi certitudinea cu care ne-a obişnuit documentarea noastră în unităţile economice ale Sighişoarei) că-i vom întîlni peste un an, peste doi, peste trei ani oameni de nădejde ai acestui oraş al muncii şi vieţii înfrăţite.

Tineri la primul interviu

„AM FOST PRINTRE PRIMII ÎN ÎNTREPRINDERE"

Convorbire cu HELMUTH HOMM
preşedinte al comisiei de creaţie tehnico-ştiinţifică de la Întreprinderea de vase emailate

— De cînd sînteţi în întreprindere, tovarăşe Homm ?

— După ce-am absolvit facultatea de mecanică, secţia maşini şi aparate electrice, Braşov, am fost repartizat la Întreprinderea de vase emailate. Se întîmpla asta în 1977. Pentru specializare am fost trimis la „Emailul roşu" la Mediaş. După o lună am fost rechemat căci veniseră instalaţiile şi trebuia să particip la montarea lor. Nu erau gata nici toate construcţiile... Ce-a fost greu, a trecut !

— Cum a evoluat întreprinderea în cei patru ani de la intrarea sa în funcţiune ?

— De fapt, au fost mai multe etape de intrare în funcţiune. La parametrii proiectaţi lucrăm abia de vreun an. Cum a evoluat ? De la un procent de calitate de 30—40 la sută am ajuns la 70—75 la sută. A fost posibilă această evoluţie în primul rînd prin calificarea tinerilor (de un real ajutor fiind cursurile de la „Emailul roşu"), apoi prin osteneala colectivului de tineri care de la an la an şi-a însuşit tehnologia atît de complicată şi de pretenţioasă.

— Pare, să-i zicem, amuzant să vorbim despre tehnologia oalelor, tigăilor, cratiţelor.

— Pare, e-adevărat. Dar pentru noi astea sînt *produse* şi, să ştiţi, ele necesită cu adevărat o tehnologie complicată. Fără a intra în detalii vă spun că sîntem dotaţi cu două linii tehnologice automatizate plus alte complexe automatizate.

— Ce probleme deosebite s-au pus comisiei de creaţie tehnico-ştiinţifică ?

— Problemele pe care încearcă să le rezolve comisia sînt problemele cu care se confruntă întreprinderea. În primul rînd, piesele de schimb. Şi deşi utilajele venite din import ne-au sosit fără piese de schimb, reuşim să ne descurcăm de atîţia ani prin recondiţionarea lor. Am trecut în mod foarte serios şi la asimilare. În 1981, am asimilat piesele de schimb din cauciuc — în colaborare cu F.A.R.T.E.C. Braşov, apoi au fost asimilate ventuzele de la alimentatoarele de presă. La liniile de transfer am adaptat rulmenţi produşi în ţară, adaptare care, vă daţi seama, a necesitat multe modificări. La liniile de ambutisare şi la presele de sudură am înlocuit toată partea electronică din import cu piese româneşti. Fotocelulele au rămas ca o problemă dar nu de nerezolvat de îndată ce tehnica depanării lor am deprins-o deja.

— Ce-aţi întreprins pentru reducerea consumurilor ?

— Întreprinderea noastră este un mare consumator de ulei hidraulic, mai mult de 18 tone pe schimb, şi uleiul de presă se schimbă de două ori pe an. Am imaginat şi am creat un sistem de filtrare-pompare prin care uleiul din presă este recirculat şi regenerat, ajungîndu-se la o mărire a duratei lui cu 30—40 la sută. Prin schimbarea motoarelor de la compresoare de 75 kWh cu motoare de 55 kWh, cu acelaşi randament, am redus mult piesele de schimb. La cuptoare şi uscătoare am realizat un turn de răcire şi un sistem de recirculare a apei de răcire, ceea ce a dus la o economie de circa 100 000 mc de apă anual. La maşinile-unelte şi la presele mici s-a montat limitator de mers în gol, realizînd o economie de aproape 30 MW.

— Vorbiţi-ne puţin despre oamenii şi îndeosebi despre tinerii care au participat la realizarea tuturor acestor creaţii tehnice.

— Să fac mai întîi precizarea că majoritatea oamenilor muncii din întreprinderea noastră sînt tineri şi chiar foarte tineri, de la director şi inginer şef pînă la electricieni, să zicem. Astfel încît realizările sînt funcţie directă de tinereţea noastră, de voinţa noastră de a face ca lucrurile să meargă din ce în ce mai bine. Ca nume : inginerul Vasile Lucuţă, care a coordonat şi coordonează toată activitatea din sculerie, subinginerul Wilhelm Satler, responsabil cu piesele de schimb din cadrul atelierului mecano-energetic, inginera Utvari Livia, participantă la elaborarea unor reţete de emailuri mai rezistente, mai aspectuoase, subinginerul Emil Ţîncu care a realizat toate modificările şi adaptările de piese de schimb din ţară la utilajele din import împreună cu un colectiv mai mare de electricieni printre care Vorel Pintea, Andrei Paul, Mircea Schmidt.

— Şi dumneavoastră ? !

— Eu am coordonat toate lucrările pentru că în calitatea mea de mecanic şef al atelierului mecano-energetic am fost permanent pus în situaţia de a şti ce anume îmi trebuie.

— Cum a decurs integrarea dumneavoastră în colectivul întreprinderii ?

— V-am spus că am venit prin repartiţie în 1977. De fel nu sînt chiar sighişorean dar nici departe de aici nu m-am născut. Despre integrare e mai greu să vorbesc pentru că am fost printre primii în întreprindere. Am crescut, ca stagiar, ca să spun aşa, împreună cu fabrica, cu întregul colectiv. Din 1978, am primit apartament în Sighişoara. După cîtva timp a venit şi primul băiat. Apoi al doilea. Şi acum aşteptăm un al treilea. Sperăm fetiţă.

Agora tineretului sighişorean

Spre seară, oraşul se animă, mai cînd şi mai acut senzaţia că pitorescul său creează un spaţiu de găsire şi regăsire a tuturora în plimbările din şi spre cetate, în întîlnirile din parcul (mic, dar îngrijit) din centru, în testarea — pentru aflarea noutăţilor — din librării şi magazine. Lume multă pe străzi, splendida zi de primăvară amestecă pînă la confundare turiştii şi localnicii, lume multă în aflarea unui punct de interes pentru acest timp disponibil. Dintre variatele moduri de a cîştiga (sau de a pierde) acest timp poţi alege nu tocmai prea multe. Sigur, ca localnic nu te-nghesui să vizitezi turnul cu ceas, ori să urci cele 174 de trepte ale scării acoperite ce duce spre liceul „Joseph Haltrich", nici trecerea în revistă a celor nouă turnuri ale breslelor (rămase în picioare de la clădirea lor) nu pare cu totul inedit. Rămîn cinematografele, casa de cultură şi evenimentele culturale. În tot acest peisaj, prezenţa clubului tineretului capătă dimensiuni încurajatoare. Testez activitatea clubului într-o zi obişnuită a săptămînii şi respectarea programului mi se pare prima dovadă a seriozităţii cu care este tratat divertismentul aici la Sighişoara. Dacă e marţi, mi s-a spus, trebuie să fie cenaclu şi dans. Cum şedinţa de cenaclu avea să se amîne (din motive obiective : întîlnirea de joi cu cîţiva membri ai cenaclului „Confluenţe") şi cum dansul îşi avea un moment de timiditate (din pricina soarelui ce ademenea la plimbări) am putut sta pe îndelete de vorbă cu directorul clubului şi cu cîţiva activişti despre activităţile organizate. Ar fi mai întîi **Politic-club** cu activitate bilunară în care se dezbat actualităţi politice din ţară şi din lume (de real interes s-a bucurat prezentarea importanţei istorice a descoperirilor arheologice din zonă, încă o dovadă a prezenţei permanente şi din cele mai vechi timpuri a unei civilizaţii daco-romane şi române aici, la Sighişoara), **Club-Femina** prezintă o tematică demnă de curiozitatea feminină : cultură generală, medicină, modă, beletristică etc., consultaţiile juridice beneficiînd de competenţa procurorului şef al municipiului, debutează cu o informare despre infracţiunile comise şi interpretarea lor în lumina codului penal, după care într-un cadru mai restrîns cei ce au probleme de rezolvat sau au numai nelămuriri se adresează tovarăşului Constantin Proteasa. Un cerc de depanatori radio-TV şi staţia radioclubului municipal completează un prim registru de preocupări. Un al doilea registru este ocupat, cum e şi firesc, de activităţile artistice : ansamblul de dansuri şi cîntece populare, montajul literar-artistic (cu un meritoriu loc IV la faza republicană), formaţia de muzică uşoară T '77, formaţia de teatru de păpuşi, folk şi bineînţeles discotecă şi seri de dans. 120 de tineri sînt membrii activi în diverse formaţii, iar beneficiari ai clubului se numără cu zecile de mii (peste 30 000 de bilete vîndute anul trecut). Clubul a cuprins în programul său de activitate schimburi culturale cu liceul „J. Haltrich" şi clubul C.F.R. (care au prezentat dansuri, cîntece specifice naţionalităţilor germane şi maghiare).

Am lăsat pentru o prezentare separată cenaclul „Agora", exprimarea poate cea mai fidelă a deschiderii tinerilor sighişoreni către întreaga spiritualitate a ţării. Despre acest cenaclu mi-a vorbit Adrian Ivanichi (da, este una şi aceeaşi persoană cu cîntăreţul Adrian Ivanichi, care aici, la el acasă desfăşoară o activitate de educare muzicală şi artistică la înălţimea talentului şi seriozităţii sale de pe scenă). „Cenaclul **Agora** a luat fiinţă în toamna anului 1973 din ideea, iniţiativa şi pasiunea lui Ion Neagoş. Agora a vrut să fie un loc de întîlnire a tuturor celor care scriu din Sighişoara, de lansare a celor mai talentaţi, dar şi un loc al discuţiilor despre literatura contemporană prezentînd monografii ale unor poeţi de valoare, avînd întîlniri deja intrate în tradiţie cu cenaclurile „Echinox", „Pavel Dan", „Cenaclul de luni", cu redactorii revistelor „Tribuna", „Vatra", „Transilvania". În 1981, am organizat o întîlnire a tinerilor scriitori din întreaga ţară şi reuşita acestei iniţiative ne-a determinat să ne gîndim la organizarea (cu sprijinul comitetului municipal U.T.C., al organelor de cultură) a unui festival de poezie de primăvară. Încetul cu încetul cenaclul s-a deschis şi către artele plastice (de 8 martie am avut o expoziţie de grup Aurel Hirţoagă, Kovacs Geza, Helmuth şi Wilhelm Fabini, iar o săptămînă mai tîrziu o „personală" Mihai Alecu, ambele vernisaje au fost urmate de discuţii), către film, către muzică. Ursula Bedners a fost de mai multe ori invitată la cenaclul nostru şi după lectura în germană a poeziilor a urmat transpunerea lor în româneşte. Profesiile celor ce frecventează „Agora" sînt foarte diverse. Ion Neagoş, Marius Iosif, Dorin Ştefănescu, Dan Lotoţki (profesori), Ruza Ibolya (muncitoare la „Tîrnava"), Aurel Haşieganu (muncitor la Întreprinderea de stofe), Roxana Gheorghe (elevă la liceul industrial nr. 2), Mircea Boian (electrician, „Nicovala"), Tobias Mariana (elevă la „J. Haltrich"). Ce ne-am dori ar fi o mai strînsă colaborare cu profesorii de literatură din şcoli pentru depistarea şi îndrumarea elevilor cu talent. Am cîştiga nu numai noi, nu numai elevii, dar, sîntem convinşi, şi şcolile".

Clubul tineretului pare a fi, într-adevăr, o agora a tinerilor din Sighişoara.

O întrebare pe coloana a 8-a

Multă vreme cetatea — furată privirii de minutul în care trenurile ce urcă sau coboară din Nord opresc în Sighişoara — a rămas într-o tulburătoare inaccesibilitate. „Reporterii de turism" şi pasajele romanelor cu îndrăgostiţii ce fugeau în lume şi în istorie la Sighişoara (misterul aurit de patina vremii, ungherele de tainică amintire) îmi acreditaseră o imagine demnă de superlativul „perla Transilvaniei". Am ţinut, cu tot dinadinsul, să găsesc această imagine îndeosebi în zona medievală a cetăţii, acolo unde, într-adevăr, fiecare clădire, fiecare dală de piatră te-nfioară la gîndul vechimii, la gîndul mărturiilor ce le-ar putea depune pentru istorie : intrarea în cetate, turnul cu ceas plus celelalte 8 turnuri ce stau pavăză imprejurimilor de la înălţarea lor, casa în care a stat Vlad Ţepeş, liceul multisecular, scara acoperită de lemn cu 174 de trepte etc. etc. Dar, starea acestei cetăţi — printre acele puţine cetăţi medievale, din Europa, locuită ! — nu este nici pe departe la valoarea ei istorică : praful din turnul cu ceas, depus în straturi pe geamuri îţi obturează imaginea oraşului, zidul cetăţii adăposteşte resturi menajere, inscripţiile de pe turnuri abia mai sînt lizibile şi turnurile au devenit, aşa cum sînt lăsate în paragină, locaşurile din care poate veni pentru copiii neascultători „bau-baul". Vechi nu înseamnă în nici un caz prăfuire. Mi se spune că, din cînd în cînd, elevii liceului participă la curăţenie (e adevărat, curtea liceului este îngrijită, curată !) dar locuitorii din cetatea din deal continuă să nesocotească munca lor. Edilii oraşului ar putea avea un cuvînt de spus. Dar de ce nu şi uteciştii ? Ce altă lecţie de istorie mai vie, mai antrenantă şi de răsunet în inimile lor de adolescenţi (în care sentimentul istoric se cultivă prin participare !) ar fi mai la îndemînă decît ca, sub conducerea unui pasionat într-ale istoriei să întreţină cetatea, să devină ghizi cunoscători ai realităţilor istorice, să repună în circulaţie toate monumentele, să ajute chiar la restaurarea lor în varianta originară ?

Lansăm această întrebare de aici din paginile ziarului, convinşi fiind că **investiţia de suflet şi pasiune**, de încredere în curiozitatea şi sentimentul istoriei dă rod mai bogat decît orice edict. Aşteptăm răspunsul Comitetului municipal Sighişoara al U.T.C., răspuns care să cuprindă o acţiune de durată, de frumoasă tradiţie, conformă, dacă vreţi, dictonului „Să laşi în urma ta măcar un lucru frumos de care şi sufletul altuia să se bucure !".

Text şi fotografii de CONSTANTIN STAN

DRUMEŢIA MONTANĂ

invitaţie permanentă la cunoaşterea frumuseţilor patriei

Poate şi pentru că o treime din relieful ţării înseamnă munţi, turismul în această zonă în ţara noastră este o activitate desfăşurată cu continuitate. Dar atracţia munţilor pentru tinerii turişti este alimentată de dorinţa cunoaşterii acestui spaţiu de o măreţie şi varietate rar întîlnite, în ale cărei forme natura a turnat frumuseţi neîntrecute. Piscurile înalte, semeţe, cu creştetul în nori, veghează asupra depresiunilor intramontane, a platformelor îmbrăcate cu păduri de fag şi foioase, cu bogate păşuni alpine sau a circurilor glaciale cu lacuri pe fund. Somptuoşi şi calmi, zbuciumaţi şi înfricoşători, Munţii Carpaţi îşi etalează virtuţile de-a lungul întregii noastre istorii, participînd nu numai ca decor, ci chiar ca personaj, de multe ori principal, la făurirea acesteia, la păstrarea fiinţei şi spiritualităţii poporului român. Munţii sînt pentru noi, tinerii, simbolul aspiraţiei spre înalt, spre cunoaştere profundă, cu preţul efortului, al pasiunii şi bărbăţiei. Nu întîmplător muntele constituie pentru scriitori tema unor inspirate lucrări, rămase capodopere, nu întîmplător oamenii de spirit au străbătut cu pasul cărările ascunse ale munţilor, lăsîndu-ne nu numai un bogat tezaur de informaţii (ştiinţifice şi turistice), ci, mai ales, pilde care sintetizează o bogată experienţă de viaţă.

Multiple valenţe educative

De la începuturile sale în forme organizate, turismul în general, şi cel montan mai ales, a stat sub semnul dorinţei de cunoaştere a frumuseţilor şi bogăţiilor patriei, de confruntare cu dificultăţile, cu propriile forţe, de fortificare a trupului şi minţii, de probare şi dezvoltare a unor trăsături de caracter de care avem nevoie. În ţara noastră, turismul montan s-a dezvoltat continuu pe linia acestei tradiţii, ajungînd să ocupe în prezent un loc tot mai important în activitatea de formare viguroasă şi educare patriotică a tinerei generaţii.

În acest scop, Uniunea Tineretului Comunist a fost investită cu noi şi importante răspunderi în organizarea şi desfăşurarea lui, astfel încît aceasta să se ridice la nivelul cerinţelor complexe ale formării şi desăvîrşirii personalităţii acestuia. Ca organ specializat al U.T.C., Biroul de turism pentru tineret, a cărui activitate a început din anul 1968, preia şi dezvoltă tradiţia drumeţiilor montane, concepînd şi organizînd cu competenţă, prin forme tot mai diverse şi eficiente, petrecerea timpului liber. Fie că este vorba de sfîrşitul de săptămînă, de vacanţe sau concedii, turismul montan ocupă locul primordial al preferinţelor tinerilor de toate vîrstele şi preocupările. Firesc, deci, ca B.T.T. să-i acorde locul cuvenit. Cu atît mai mult cu cît formele de turism montan practicate se acordă pe deplin preocupărilor constante pentru educarea politică, patriotică, revoluţionară a tinerilor, cu prerogativele creşterii continue a calităţii vieţii.

Trenurile tineretului

Se spune, şi lucrul acesta nu mai trebuie confirmat de statistici, că Predealul şi, în general, staţiunile de pe Valea Prahovei aparţin... bucureştenilor. Cu atît mai mult putem afirma acest lucru, cu cît, în ultimii ani, Biroul de turism pentru tineret a organizat aici activităţile sale cele mai prestigioase, a mobilizat cu regularitate tinerii la drumeţiile montane de la sfîrşitul săptămînii, a pus la punct bazele turistice şi de agrement existente, a găsit noi forme de eficiente de educare a tinerilor în spiritul practicării turismului de masă. Fie că este vorba de participarea la „Steaua Carpaţilor", la concursurile „Grupa în acţiune" şi „Săniuţa de argint", „Festivalul Bucegilor" sau pur şi simplu pentru a ieşi la aer curat în perimetrul Bucegilor, Agenţia B.T.T. Bucureşti a mijlocit tinerilor din marile organizaţii, îndeosebi din întreprinderile industriale, posibilitatea să participe în număr cît mai mare la asemenea activităţi. „Trenurile tineretului" şi coloanele de autocare au purtat mii de tineri la Predeal, Pîrful Rece, Buşteni sau Sinaia, asigurîndu-se de fiecare dată turiştilor condiţii optime de participare la sporturile de iarnă, la concursurile de organizare a serilor de cabană, totul în scopul unei cît mai bune relaxări şi refacerii a forţelor. Iată, numai în trimestrul întîi, Agenţia B.T.T. Bucureşti a oferit serviciile sale unui număr de peste 14 000 de tineri.

„Sezon plin" — 12 luni pe an

Staţiunile şi bazele turistice, amplasate în zona montană, au devenit cele mai solicitate gazde pentru tinerii dornici de mişcare şi petrecere cu folos a timpului liber. Amplasarea lor în cele mai pitoreşti locuri (Izvoru Mureşului, Buşteni, Pîrful Rece, Cîmpulung-Moldovenesc, Sîngeorz-Băi), ca şi condiţiile de confort, bogăţia şi varietatea programelor educative, turistice şi sportive sînt motive temeinice pentru opţiunile tinerilor. O adevărată microstaţiune, Pîrful Rece se prezintă tinerilor săi vizitatori complet întinerită. În ultimii doi ani, vilele au fost supuse reparaţiilor capitale, îmbunătăţindu-se substanţial confortul. S-a realizat, în condiţii corespunzătoare necesităţilor, alimentarea cu apă şi energie electrică. Cine vizitează, sau beneficiază de cazare, de pildă, la vilele centrale, rămîne impresionat de aspectul modern, tineresc, pe care a reuşit să-l creeze colectivul coordonat de arhitecta Anca Morcovan, folosind cavoarele de gresie, lemnul de brad natur, lambriurile cu efecte luminoase. Mobilierul nou, stil montan, completează confortul şi estetica deosebită a întregului complex. Asemenea aspecte, creînd un ambient adecvat, divers, au şi vilele „Bucegi", „Pîrful Rece", „Unirea", „Contemporanul", „Vîrful cu Dor", „Licurici", „Viforul", „Crivăţul" şi toate celelalte, care asigură condiţii confortabile pentru aproape 200 de tineri. În aceeaşi ordine a bunului gust se înscriu pensiunea-restaurant, restaurantul şi barul de zi.

Şi, pentru că, aşa cum susţin gazdele, o microstaţiune pentru tineret nu ar reprezenta mare lucru fără o bază de agrement, această bază s-a extins, punînd la dispoziţia turiştilor o terasă folosită şi pentru spectacole în aer liber, o discotecă modernă cu orgă de lumini şi stroboscoape, bibliotecă, sală de jocuri mecanice, 3 terenuri care se pot adapta la mai multe genuri de sport, o popicărie cu două piste, un teleschi, vestiare, centru de închiriere a echipamentului sportiv. Toate aceste dotări moderne dau contur unei baze sportive şi de agrement complexe, aşa cum o cere procesul instructiv-educativ al tinerilor veniţi la odihnă. Iar aici, la Pîrful Rece, nu vin doar cei care-şi petrec concediul de odihnă şi sfîrşitul de săptămînă. Aici este unul din punctele de atracţie a celor mai mulţi turişti sosiţi în zona Predealului. Din 3 000 turişti care tranzitează în zonă, într-o serie de 12 zile, de exemplu, cel puţin 2 000 vizitează Pîrful Rece. Vizitează şi participă la programele educative complexe organizate aici. Toate acestea, în ciuda faptului că, din gara Predeal, cursele locale nu au orar deplin corelat cu solicitările şi mersul trenurilor, că nu se asigură şi din partea altor foruri, decît B.T.T., popularizarea corespunzătoare a acestei staţiuni. Dar asta nu-i împiedică pe tineri să spună: „E frumos, staţiunea e bine amplasată, muntele m-a încîntat" (Aurelia Catona, farmacist diriginte la Cernavodă), „Am avut zile pline de excursie la Poiana Braşov, Peştera Dîmbovicioara, Muzeul Doftana, barajul Vidraru" (Nicolae Călămăceanu, electrician la mina Lupoaia-Motru); ....şi zile bune pentru drumeţii, la Trei Brazi, Cheia, cabana Cerbul" (Vasile Dragomir, decorator la cooperativa „Oltenia" din Craiova);

„Am dansat, am participat la concursuri de tot felul, am legat multe prietenii". (Maria Voicu, responsabila unităţii meşteşugăreşti Galaţi). Numeroase opinii care ilustrează cum nu se poate mai concludent preocuparea organizatorilor pentru diversificarea programelor turistice în raport de categoriile de vîrstă şi profesiune, îmbinînd armonios şi echilibrat activităţi instructiv-educative cu cele recreativ-distractive. Nu este de mirare că tinerii care şi-au petrecut aici cîteva ore sau zile de odihnă fac cea mai bună propagandă staţiunii şi turismului montan.

O nouă etapă

Anul trecut, în zilele de 22—23 august, la Buşteni şi pe platoul Bucegilor se încheia, prin ample manifestări turistice şi cultural-distractive, cu participarea numeroasă a tinerilor din mai multe judeţe, acţiunea republicană de drumeţie şi orientare turistică „Ştafeta Carpaţilor", organizată într-o formulă mult mai adecvată menirii acesteia. Cu acest prilej s-a constituit **Clubul republican de turism montan pentru tineret — Buşteni**, manifestările respective exprimînd în esenţă principalele lui funcţiuni.

— Acestea — ne informează Dorel Puchianu, directorul Complexului turistic Buşteni, se referă la educarea turistică multilaterală a tinerilor, printr-o intensă activitate metodică şi tehnică privind conceperea, organizarea, desfăşurarea şi valorificarea acţiunilor turistice montane şi a celor cu caracter politico-ideologic, cultural-educativ, de agrement, dedicate tinerilor aflaţi în bazele proprii sau închiriate de B.T.T. ori sosiţi în zona Văii Prahovei cu prilejul unor manifestări de masă la sfîrşit de săptămînă. În al doilea rînd, este vizată pregătirea şi perfecţionarea unor categorii de personal şi activişti obşteşti în domeniul turismului pentru tineret. Apoi, organizarea, conducerea şi controlul circulaţiei turistice a tinerilor în zonele montane şi cu deosebire pe Valea Prahovei, unde se înregistrează cea mai mare afluenţă de tineri.

— Înţeleg că, de fapt, clubul va dirija întreaga activitate turistică montană în zonă !...

— În ideea dispecerizării şi atragerii unui număr mare de turişti pentru asigurarea unui control în zona Văii Prahovei, clubul a contractat baze de cazare în staţiunile Predeal, Buşteni, Sinaia, pentru care a oferit tuturor agenţiilor B.T.T. posibilitatea înscrierii tinerilor la odihnă în această parte a ţării. Trebuie să reţineţi că şi pentru turismul individual sau de sfîrşit de săptămînă, organizat sau neorganizat, rezervările de locuri pentru staţiunile de aici se fac numai prin C.R.T.M.T. Buşteni. Pentru a se realiza extinderea activităţii de profil pe întregul lanţ carpatic românesc, clubul va constitui filiale pe lîngă agenţiile B.T.T. Bucureşti, Cluj, Timiş, Sibiu, Neamţ.

— Intenţiile fiind atît de pretenţioase, care sînt activităţile concrete ale clubului ?

— Ele sînt bogate şi diverse, atît ca tematică, dar şi ca modalităţi de organizare. Gruparea în cadrul cercurilor specializate indică şi conţinutul. De pildă, cercul de drumeţie, alpinism, orientare turistică, marcarea şi remarcarea traseelor montane cuprinde cu prioritate activităţi privind stabilirea şi verificarea listei traseelor recomandate tinerilor, întocmirea documentaţiei fiecărui traseu, acţiuni metodice privind circulaţia pe munte în diverse situaţii, organizarea taberei de corturi, autogospodărirea, întocmirea programelor turistice, iniţierea în alpinism, organizarea concursurilor populare de orientare turistică, refacerea corectă a traseelor. Cel de-al doilea cerc realizează pregătirea călăuzelor pentru toate grupurile de tineri turişti care merg pe munte, evitîndu-se abateri şi accidente la care sînt predispuşi mulţi „îndrăzneţi". În acest scop, facem instruirea membrilor clubului, a altor tineri pentru acordarea primului ajutor, recuperarea celor rătăciţi, controlul şi starea echipamentului de excursie, nominalizarea traseelor interzise în anumite condiţii. În bazele montane pentru tineret asigurăm iniţierea turiştilor în sporturile de iarnă, amenajarea pîrtiilor de schi şi multe altele. Fără să intru în amănunte, voi spune că un al cerc de bază efectuează un gen de activitate ştiinţifică. Membrii săi organizează acţiuni de cunoaştere a legislaţiei privind ocrotirea şi conservarea naturii, depistarea şi cercetarea zonelor şi agenţilor poluanţi, prevenirea şi înlăturarea lor, studierea florei şi faunei montane, a zonelor carstice, alcătuirea unor albume şi monografii, studierea şi cercetarea în scopul descoperirii a noi zone cu potenţial turistic etc.

Desigur, sînt multe lucruri de spus şi despre activitatea Şcolii de pregătirea şi perfecţionarea cadrelor pentru turismul montan, despre cenaclul literar-artistic **„Prietenii munţilor"**, despre laboratorul cine-foto, biblioteca şi cabinetul de informare şi documentare, discoteca şi sala de jocuri distractive, despre baza sportivă şi de agrement s.a. Cei care vor să devină membri ai clubului — mulţi tineri şi-au manifestat deschis această dorinţă — pot primi de la agenţiile B.T.T. toate informaţiile necesare. Noi îi aşteptăm şi ne vom strădui să le satisfacem dorinţele, îndeplinind împreună programul anual de activităţi care să devină cu adevărat un model pentru desfăşurarea turismului montan pentru tineret.

Cupa montană '82

Acţiunea de masă cea mai recentă şi cea mai reuşită — „Cupa montană '82" — confirmă pe deplin activitatea clubului. Adevărat „Festival al munţilor", ea a întrunit în frumoasa zonă a Bucegilor mii de tineri din judeţele Argeş, Dîmboviţa, Călăraşi, Galaţi, Ialomiţa, Bacău, Braşov, Covasna, Harghita, Neamţ, Prahova şi din Capitală, care au participat la activităţi diverse, desfăşurate timp de patru zile la Buşteni, Predeal, Sinaia, Cîmpina. Au predominat, cum era firesc, activităţile în aer liber, cele care s-au bucurat şi de asistenţa unui numeros public de tineri turişti veniţi să petreacă sfîrşitul de săptămînă pe Valea Prahovei.

După festivitatea de deschidere, de la Predeal, pe pîrtia Clăbucet-sosire, unde s-au întrecut în concursul de schi, slalom (special, uriaş, paralel) cei mai buni reprezentanţi ai judeţelor participante, creînd un adevărat spectacol pe zăpadă, au urmat probele de bărbăţie, îndemînare şi curaj ale demonstraţiei de alpinism din Cheile Rîşnovioarei. În perimetrul muntelui Furnica, locul preferat al membrilor clubului pentru acest gen de activităţi, s-a desfăşurat concursul metodic de orientare turistică, remarcînd tineri cu o bună pregătire teoretică şi practică, membri activi ai cercurilor de turism montan, precum Elena Prisacaru din Bacău (cîştigătoare la individual), Marian Motoc, Dan Filipescu, Cornel Costăchescu, Daniela Mihaela, Marian Broncelu, toţi de la Liceul industrial „Tehnometal" din Bucureşti (cîştigători pe echipe).

Muntele a atras la sfîrşitul săptămînii alţi turişti, sosiţi cu „trenurile tineretului", din Capitală şi Galaţi, ceea ce a sporit şi mai mult animaţia şi participarea la acţiunile de masă, precum „Crosul zăpezii", drumeţia la Cabana Diham (cu plecare din Predeal şi întoarcere, în ziua următoare, la Buşteni), jocurile de cabană, montarea şi demontarea rapidă şi corectă a corturilor, la spectacolele de muzică şi poezie, prezentate de Cenaclul literar-artistic „Prietenii munţilor" şi invitaţii săi George Mihăiţă, Anda Călugăreanu, Vali Sterian, formaţia „Iris", pe scenele din Buşteni, Predeal şi Cîmpina. Şi pentru ca acţiunea să dobîndească un caracter profund educativ şi să constituie, în acelaşi timp, un folositor schimb de experienţă, organizatorii au invitat la dezbaterile mesei rotunde cu tema „Tineretul şi turismul montan la sfîrşit de săptămînă" activişti U.T.C., specialişti şi lucrători cu experienţă în domeniu, tineri pasionaţi de cunoaştere şi mişcare în aer liber. Toate aceste activităţi, din care am reţinut doar o parte, au fost organizate şi desfăşurate sub îndrumarea unor membri ai Clubului republican de turism montan pentru tineret, confirmînd priceperea lor în alcătuirea şi dirijarea programelor turistice de masă, temeinice deprinderi în organizarea unui turism calificat, a unor acţiuni specializate, sub semnul dorinţei şi capacităţii de perfecţionare şi creare a cadrului antrenant, tineresc, civilizat.

Cîmpulung, oraş de munte

Cunoscutul cîntec popular cu acest titlu nu se referea la Cîmpulung-Moldovenesc, ci la Cîmpulung-Muscel. Dar şi unul şi altul sînt adevărate „perle" montane, îndrăgite şi frecventate de tinerii turişti. Iată, cea mai tînără bază turistică montană, Cîmpulung-Moldovenesc, intrată în circuit la începutul anului curent, şi-a cîştigat un bun renume. Aşezată la poalele Obcinelor Mici, pe malul rîului Moldova, bază turistică şi de agrement pentru tineret Cîmpulung-Moldovenesc favorizează activitatea în această zonă, constituind un important punct de tranzit între Maramureş, Ardeal, Valea Bistriţei şi frumoasa Bucovină. În camere de 2—3 paturi pot fi cazaţi 150 de turişti, la cantina-restaurant pot servi masa, în aceeaşi serie, 200 de persoane, iar pe terasă, circa 150. Zona de agrement dispune de un bazin de înot (normă olimpică) dotat cu vestiare şi duşuri, terenuri polivalente (tenis, volei, baschet). Pe lîngă această bază funcţionează o grupă de salvamont şi un cerc de turism montan, care au un rol însemnat în organizarea programelor de drumeţie montană şi orientare turistică, în popularizarea frumuseţilor şi obiectivelor de interes din zonă, în acţiunea de ocrotire şi conservare a naturii, de marcare şi refacere a traseelor turistice, de învăţare şi practicare a sporturilor de iarnă.

Turismul şi cercetarea

Nebănuit de interesante şi frumoase sînt comorile subterane ale munţilor. Neostoită este pasiunea tinerilor speologi amatori, membri ai celor 12 cercuri specializate din cadrul B.T.T., pentru descoperirea şi cercetarea acestora. Activitatea lor în acest an este îndreptată cu precădere spre educarea tinerilor turişti pentru ocrotirea naturii şi, mai ales, a peşterilor. În organizaţiile U.T.C. din întreprinderi, şcoli, instituţii şi la sate, membrii cercurilor de speologie susţin comunicări, prezintă proiecţii de diapozitive, organizează demonstraţii practice. Sub îndrumarea cercetătorilor de la Institutul de speologie „Emil Racoviţă" şi a membrilor cercului „Focul viu", începînd din luna iunie a.c., prin Şcoala naţională de speologie, vor fi întreprinse acţiuni de prospectare şi cartare a marilor cavităţi din România (peşterile Vîntului, Ciur-Ponor, Horoaba), de întreţinere şi redare în circuitul turistic a peşterilor (Ialomiţei, Cetăţile Ponorului, Tăuşoare). Încheierea activităţii de teren se va concretiza prin participarea tinerilor speologi amatori la tabăra de lucru pentru amenajarea modernă a peşterii Polovragi. Ei vor executa, timp de o săptămînă, curăţirea, pietruirea galeriilor, poarta de intrare. Împreună cu specialişti ai Muzeului „Grigore Antipa" şi ai Institutului de arte plastice „N. Grigorescu", vor realiza aici şi un muzeu al evoluţiei omului, prin amenajarea unei locuinţe a omului primitiv.

Asemenea activităţi ale cercurilor de speologie, ale căror roade sînt binecunoscute şi apreciate în lumea specialiştilor şi turiştilor de toate vîrstele, atrag tot mai mulţi tineri, devin argumente pentru constituirea unor noi asemenea forme organizatorice, combinate cu cicloturismul, fotografia şi filmul turistic, de mare spectacol al imaginii, cu orientarea turistică. Sîntem convinşi că la manifestarea ştiinţifică, „Speoturism '82", organizată de B.T.T. şi Comisia centrală de speologie, aceşti tineri pasionaţi, pricepuţi, curajoşi, deţinători al unei mari bagaj de cunoştinţe, vor veni cu noi şi surprinzătoare descoperiri.

Manifestări tradiţionale reînnoite

Un bogat program de excursii şi drumeţii montane se anunţă în perioada următoare, antrenînd, în toate zonele, un număr mare de tineri ● Ediţia din acest an a acţiunii montane **„Drumeţie şi orientare turistică"**, dedicată aniversării a 60 de ani de la crearea U.T.C., se va desfăşura pe durata a 3 luni, în programul etapelor finale fiind inclusă ascensiunea simultană a şapte masivi montani (Rodnei, Rarău — Giumalău, Ceahlău, Făgăraş, Cibin, Retezat, Bihor) ● Multe din **„Zilele turismului pentru tineret"** se vor petrece în zona de deal şi munte. ● **„Chemarea munţilor"**, la Cabana Voina (Argeş) ● **„Drumul pandurilor lui Tudor"** (Mehedinţi—mai) ● **„Prietenii drumeţiei"** (Braşov—mai), ● **„Pe drumuri de baladă"** (Gura Teţghii—iunie) ● **„Vestigii şi cetăţi daco-romane"** (Munţii Orăştiei — iunie) ● **„Sărbătoarea Nufărului"** (Vîlcea — iulie) ● **Serbările turistice harghitene"** (Harghita — iulie) ● **„Pe urmele diviziei Tudor Vladimirescu"** (Bihor — august) ● **Festivalul turistic gorjean** (Padeş şi Tismana, august) ● Agenţiile B.T.T. au cuprins în programul lor manifestări prilejuite de serbări populare şi cîmpeneşti precum **„Sărbătoarea narciselor** (Alba — mai) ● **Ziua oierilor novăceni** (Gorj, 17 mai) ● **Simbra oierilor** (Negreşti-Oaş — mai ● **Nedeea munţilor** (Rucăr-Bran, 14 iulie), ● **Sărbătoarea liliacului** (Ponoare — mai) ● **Hora de la Prislop şi multe altele.**

Pagină realizată de VASILE RĂVESCU

Vizita oficială în țara noastră a guvernatorului general al Canadei, Edward Schreyer

În mijlocul oamenilor muncii de la Sistemul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier

Guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, persoanele oficiale canadiene care îl însoțesc au vizitat, în cursul dimineții de marți, marele sistem hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier.

Oaspetele a fost însoțit de Trandafir Cocârlă, ministrul energiei electrice, general-locotenent Constantin Popa, locțiitor al Șefului Marelui Stat Major, precum și de ambasadorul României la Ottawa și ambasadorul Canadei la București.

La sosire, în județul Mehedinți, guvernatorul general a fost întîmpinat de Virgil Marcoșanu, președintele Comitetului Executiv al Consiliului popular județean, de reprezentanți ai organelor locale de stat.

Vizita a oferit oaspetelui prilejul de a cunoaște o imagine a preocupărilor actuale și de perspectivă pentru valorificarea potențialului hidroenergetic al țării, pentru dezvoltarea bazei energetice în vederea asigurării progresului multilateral al economiei naționale, sporirii nivelului de trai al poporului nostru.

Directorul întreprinderii „Electrocentrale — Porțile de Fier", Pătru Păun, a prezentat oaspeților acest mare obiectiv economic, rod al colaborării româno-iugoslave, precum și succesele înregistrate de energeticienii noștri. În deceniul care se împlinește peste cîteva zile de la inaugurare, hidrocentrala de la Porțile de Fier a produs și livrat sistemului energetic național peste 67 miliarde kWh energie electrică.

În timpul vizitei, au reținut atenția guvernatorului general al Canadei numeroasele agregate și instalații din dotarea centralei ce poartă marca unor cunoscute întreprinderi românești constructoare de mașini. Oaspetele a solicitat specialiștilor noștri unele date privind construcția centralei, a barajului, a ecluzei, parametrii tehnici ai turbinelor și ai altor agregate.

De la bordul unui elicopter, guvernatorul general Edward Schreyer a avut posibilitatea să vadă o parte din marele lac de acumulare de pe Dunăre, noul oraș Orșova, șantierul de construcție a sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier II, precum și unele din amenajările hidroenergetice de pe Olt.

Guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, a avut cuvinte de apreciere față de realizările energeticienilor noștri, față de grija statului român pentru punerea în valoare a potențialului energetic al rîurilor țării.

Oaspeți ai colectivului Întreprinderii de mașini grele din București

Guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, a vizitat, marți după-amiază, Întreprinderea de mașini grele din București.

În această vizită, oaspetele canadian a fost însoțit de tovarășul Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului.

Au participat, de asemenea, persoane oficiale canadiene.

Au fost prezenți ambasadorul României la Ottawa, Barbu Popescu, și ambasadorul Canadei la București, Peter McLaren Roberts.

Contactul direct cu o ramură de vîrf a industriei românești, cu tehnologiile avansate utilizate de aceasta, precum și cu produsele complexe destinate unor sectoare de bază ale economiei naționale — energetica, metalurgia, chimia sau industria materialelor de construcții — a prilejuit înaltului oaspete cunoașterea posibilităților largi ale economiei românești.

La sosirea în uzină, guvernatorul general al Canadei a fost salutat de Nicu Constantin, adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini, Frusina Tașmău, prim-secretar al Comitetului de partid al sectorului al Capitalei, Emanuel Babiei, directorul centralei de resort, Constantin Dumitru, directorul unității.

În fața unei ilustrative machete, gazdele prezintă organizarea și profilul întreprinderii, produsele concepute și realizate aici. Tot ceea ce poate fi văzut în această uzină este de dimensiuni uriașe. Rețin atenția o serie de utilaje și instalații — pentru care oaspeții au cuvinte de aleasă apreciere — remarcabile prin complexitatea și înalta tehnicitate pe care o incorporează.

Hala forjei grele, unde începe vizita, este dominată de presa de 12 000 tone-forță. Această piesă-gigant, printre puținele de acest fel din lume, este realizată în cea mai mare parte în uzină. În secția mecanică I, rețin atenția alte utilaje și echipamente de o mare complexitate tehnică. Printre acestea, prăjinile de foraj — domeniu în care uzina este recunoscută în mod deosebit pe plan mondial — folosite la adîncimi de pînă la zece mii de metri, cilindri pentru laminoarele din dotarea economiei naționale. În continuare, s-au vizitat secțiile mecanică III și turbine, hala în care se vor realiza, în colaborare cu firme canadiene, echipamente pentru centralele nucleare, fabrica de turboagregate, unde se produc turbine de pînă la 330 MW, iar în viitor de 700 MW.

La încheierea vizitei, guvernatorul general al Canadei a semnat în cartea de onoare a uzinei.

★

După ce a străbătut cîteva dintre principalele artere ale Capitalei, coloana de mașini a făcut un scurt popas pe platoul din fața Palatului Sporturilor și Culturii. Aici, arhitectul șef al municipiului București, Alexandru Budișteanu, a prezentat oaspetului canadian cîteva elemente din schița de sistematizare a orașului.

La Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România

Guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, împreună cu doamna Schreyer și persoanele oficiale care îl însoțesc au vizitat în cursul aceleiași zile Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România. Ei au fost salutați la sosire de Aurel Duca, vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, și de prof. dr. Florian Georgescu, directorul muzeului.

Gazdele invită mai întîi pe oaspeți în holul principal al muzeului, în care este amenajată o reprezentativă expoziție dedicată luptei pentru pace pe plan național și internațional, concepției și activității președintelui Nicolae Ceaușescu pentru înfăptuirea acestui deziderat vital al omenirii. În sălile în care sînt expuse metopele Columnei lui Traian și tezaurul istoric, înalților oaspeți li s-a oferit posibilitatea să admire exponate de o mare valoare artistică și istorică, dovezi elocvente ale existenței și continuității multimilenare a poporului român pe aceste meleaguri, ale remarcabilei sale creativități.

În încheierea vizitei în muzeu, guvernatorul general al Canadei și doamna Schreyer au apreciat valoarea deosebită a exponatelor găzduite de acest prestigios lăcaș de cultură și au semnat în cartea de onoare.

Depunerea unei coroane de flori

Marți dimineața, guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, a depus o coroană de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, pentru socialism.

La solemnitate au luat parte Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, general-colonel Vasile Milea, prim-adjunct al ministrului apărării naționale și șef al Marelui Stat Major, Nicolae Gonea, prim-vicepreședinte al Comitetului Executiv al Consiliului popular al municipiului București, general-locotenent Constantin Popa, locțiitor al șefului Marelui Stat Major, generali și ofițeri ai forțelor noastre armate, alte persoane oficiale.

Au participat personalitățile canadiene care îl însoțesc pe guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer.

Au fost prezenți, de asemenea, ambasadorul României la Ottawa, Barbu Popescu, și ambasadorul Canadei la București, Peter McLaren Roberts.

O gardă militară, aliniată pe platoul din fața monumentului, a prezentat onorul.

Au fost intonate imnurile de stat ale Republicii Socialiste România și Canadei.

După depunerea coroanei de flori, s-a păstrat un moment de reculegere. A fost vizitată, apoi, rotonda monumentului.

Primirea șefilor misiunilor diplomatice și a reprezentanților unor organizații internaționale

Guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, împreună cu doamna Schreyer, a primit, marți după-amiază, la Palatul din Piața Victoriei, pe șefii misiunilor diplomatice și pe reprezentanții unor organizații internaționale acreditați la București, cu care s-a întreținut într-o atmosferă cordială.

La primire au participat Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, Maria Groza, adjunct al ministrului afacerilor externe, alte persoane oficiale române.

Au luat parte oficialitățile canadiene care îl însoțesc pe guvernatorul general al Canadei.

Vizita doamnei Lily Schreyer la Muzeul satului din Capitală

Doamna Lily Schreyer a vizitat, marți, Muzeul satului și de artă populară din Capitală.

Directorul adjunct al muzeului, Jana Negoiță, a prezentat expoziția „Ceramica populară tradițională și creația industrială". Au fost vizitate apoi cîteva construcții țărănești reunite în cadrul muzeului, reprezentative pentru evoluția arhitecturii noastre populare, care oferă o imagine vie a satului românesc, precum și o parte din colecția de ceramică, scoarțe, țesături de interior, cusături, ansambluri și piese de port, obiecte din lemn, picturi pe lemn și sticlă.

La încheierea vizitei, doamna Lily Schreyer a semnat în cartea de onoare a muzeului.

Concert la Sala mică a Palatului

Guvernatorul general al Canadei, Edward Schreyer, și doamna Schreyer au participat, marți seara, la Sala mică a Palatului, la un concert susținut de formația condusă de renumitul compozitor și interpret canadian Andre Gagnon.

Au luat parte tovarășii Gheorghe Pană, Nicolae Giosan, alte persoane oficiale române.

Au asistat, de asemenea, persoanele oficiale care însoțesc pe guvernatorul general al Canadei în vizita sa în România.

Au fost de față ambasadorul României la Ottawa, ambasadorul Canadei la București, precum și membri ai ambasadei.

★

Concertul a fost urmat de un cocteil.

TELEGRAMĂ

Tovarășul Ilie Verdeț, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, a primit o telegramă din partea tovarășului Zhao Ziyang, premier al Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze, prin care îi adresează sincere mulțumiri pentru mesajul de condoleanțe transmis în legătură cu accidentul suferit de avionul de pasageri aparținînd Administrației aviației civile din China.

AGENDA

La București au început marți lucrările celei de-a 43-a ședințe a Comisiei permanente C.A.E.R. pentru colaborare în domeniul geologiei, la care iau parte delegații din țările membre ale C.A.E.R., precum și o delegație a R.S.F. Iugoslavia. În calitate de observatori, participă o delegație a Republicii Populare Democrate Yemen.

La deschiderea lucrărilor, tovarășul Nicolae Constantin, viceprim-ministru al guvernului, a adresat un salut cordial delegațiilor participante la ședința comisiei.

În cadrul ședinței se examinează probleme legate de colaborarea în perfecționarea mijloacelor tehnice pentru activitatea geologică, rezultatele colaborării tehnico-științifice pe perioada anterioară și elaborarea de propuneri pentru creșterea eficienței acesteia, modalitatea și termenele de elaborare ale unor prognoze în domeniul geologiei pe perioadă pînă în anul 2 000, precum și alte probleme de colaborare.

Marți s-au încheiat la Brăila lucrările simpozionului național cu tema „Educația materialist-științifică și umanist-revoluționară a tineretului", manifestare organizată de C.C. al U.T.C., la care au participat activiști ai comitetelor județene U.T.C., membri ai filialelor Centrului de cercetări pentru problemele tineretului, cadre universitare, alți specialiști în domeniul educațional.

Timp de două zile, în cadrul simpozionului au fost susținute numeroase comunicări și referate care au abordat formele și modalitățile de realizare a educației materialist-științifice în rîndul tineretului, valențele umaniste ale educației ateiste. În expunerile susținute s-au evidențiat rolul și sarcinile ce revin organelor și organizațiilor U.T.C. în desfășurarea activităților politico-educative, de formare a tinerei generații în spiritul celor mai noi concepții științifice, materialist-dialectice despre lume și viață.

Simpozionul a fost întregit de acțiuni metodologice și practice privind folosirea filmului documentar, a celorlalte mijloace moderne audio-vizuale în activitatea de educație a tineretului patriei noastre.

TV

PROGRAMUL 1

16,00 Telex. 16,05 Admiterea în treapta a II-a de liceu (consultații). Fizică. 16,40 O viață pentru o idee: George Barițiu (1812—1893). 17,00 Universul femeilor. 17,40 Tragerea pronoexpres. 17,50 1001 de seri. 18,00 Închiderea programului. 20,00 Telejurnal. 20,25 Actualitatea economică. 20,45 Forum politico-ideologic ● Națiunea și statul național în epoca contemporană. 21,15 Telecinemateca. Ciclul „Dosarele ecranului": „Viață pentru Ruth". Premieră pe țară. 22,30 Telejurnal. 22,40 Seară de balet. 23,00 Închiderea programului.

PROGRAMUL II

20,00 Telejurnal. 20,25 Buletinul rutier al Capitalei. 20,40 Viața economică. 21,10 „Primăvară, primăvară" — program muzical-folcloric. 21,35 Din țările socialiste: R. S. Vietnam. 21,50 Jazz de pretutindeni. 22,30 Telejurnal. 22,40 Închiderea programului.

SPORT

● În sferturile de finală ale campionatelor mondiale de box amator de la München, pugilistul român de categoria muscă, Constantin Tițoiu, a repurtat o victorie netă la puncte, cu o decizie de 5-0, în fața vest-germanului Dietmar Stadtmüller. Superioritatea tehnică a lui Constantin Tițoiu a fost evidentă în toate cele trei reprize, iar loviturile sale precise și puternice l-au pus deseori în dificultate pe adversar. În urma acestui succes, boxerul român se califică în semifinalele competiției.

În limitele categoriei pană, Ravsal Otgonbayer (R.P. Mongolă) l-a întrecut la puncte (decizie 3-2) pe Ion Stan (România), iar B. Gray (S.U.A.) a cîștigat prin Ko tehnic, în repriza a 3-a, meciul cu S. Nurkazov (U.R.S.S.).

● Astăzi, pe stadionul „1 Mai" din Timișoara începe un interesant turneu internațional de fotbal, la care participă, alături de echipa clubului organizator, Politehnica din localitate, cunoscutele formații Espanol Barcelona (Spania) și Voivodina Novi Sad (Iugoslavia), precum și F.C. Bihor Oradea.

În prima zi a competiției, dotată cu „Trofeul Timișoara", sînt programate întîlnirile Espanol Barcelona — F.C. Bihor (de la ora 16,30) și Politehnica Timișoara — Voivodina Novi Sad (ora 18,15).

● „Cupa Mondială" la tenis pentru echipe masculine s-a încheiat la Düsseldorf cu victoria selecționatei S.U.A., care a întrecut în finală, cu 2—1, formația Australiei. În partidele de simplu, tenismenii americani au terminat învingători: Gene Mayer — Kim Warwick 7—6; 6—2; Eliot Teltscher — Peter McNamara 6—4, 7—6. Proba de dublu a fost cîștigată de perechea australiană McNamara — Edmondson, care a dispus cu 6—1, 6—2 de cuplul Mayer — Sherwood.

● Cea de-a 15-a ediție — jubiliară — a popularei competiții „Crosul tineretului", ce se desfășoară în cadrul manifestărilor omagiale dedicate celei de-a 60-a aniversări a creării Uniunii Tineretului Comunist, este programată pentru ziua de 16 mai pe hipodromul din Parcul Poporului din Craiova, reunind la start primii clasați din etapele pe județe. Competiția se dispută pe categorii de vîrstă, fiind precedată de „Crosul pionierilor" și de un bogat program polisportiv, în cadrul căruia sînt prevăzute demonstrații ale componenților loturilor naționale de aeromodelism, rachetomodelism, motocros și bipism, precum și un mare cros popular, deschis tuturor categoriilor de vîrstă.

● Cunoscutul boxer profesionist american Ray „Sugar" Leonard, campion mondial al categoriei semimijlocie, a suferit o dificilă operație, care a durat două ore, la ochiul sting, determinată de desprinderea retinei, accident frecvent în boxul profesionist. Medicii de la spitalul din Baltimore, unde s-a efectuat intervenția chirurgicală, speră ca Leonard să recapete mare parte din acuitatea vizuală.

Fostul campion mondial al categoriei grea, Floyd Patterson a declarat în legătură cu Leonard că meciul care ar urma să aibă loc între deținătorul centurii de campion al semimijlociilor și Roger Stafford ar trebui anulat, datorită faptului că Leonard riscă, în cazul unei recidive, să-și piardă vederea.

azi

INFORMAȚII·NOTE·ȘAH·FILATELIE·UMOR
ÎNSEMNĂRI·MUZICĂ·JOCURI·EPIGRAME

SONDE REACTIVATE

Așa cum v-am mai informat, Comitetul U.T.C. de la Schela petrolieră Moreni și-a propus ca, pînă la data de 23 August, să reactiveze 12 sonde din cele care, din diferite motive, sînt în repaos, contribuind astfel la creșterea producției de țiței, sursă importantă pentru realizarea independenței energetice a țării. „Ne-am orientat — ne spunea tovarășul Valeriu Petrică — locțiitor al secretarului comitetului U.T.C. pe schelă — să cuprindem în brigadă tineri specialiști de diferite profesii: electricieni, mecanici și lăcătuși. Lucru determinat și de faptul că această activitate impune efectuarea unor lucrări complexe. Sondorii șefi sînt, de asemenea, dintre cei mai buni tineri." Și astfel, tinerii Vasile Miaună, sondor-șef, Remus Ivașcu, ajutor și sondorii Ion Sandu și Ion Dumitru, împreună cu tovarășii lor de muncă, au reușit să reactiveze prima sondă.

Acțiunea confirmă hărnicia și entuziasmul acestor tineri, alimentate mereu de fiecare reușită, în dorința deplinei și temeinicei lor afirmări.

LANSARE DE CARTE

Așa cum bine se știe, **Teatrul Mic** își răsfață spectatorii cu reprezentații demne de tot interesul, cărora le adaugă manifestări la rîndul lor dintre cele mai interesante. Pe lîngă, de pildă, **Conferințele Teatrului Mic**, din cînd în cînd instituția de spectacole din strada Constantin Mille ne invită la lansări de cărți. Ca azi, **miercuri, 12 mai, a.c.**, cînd la ora **18,30**, scriitorul **Dinu Săraru**, directorul teatrului, va vorbi despre volumele profesorului Horia Deleanu **Elogiu actorului** și **Nemurirea teatrului**, apărute recent la Editura **Meridiane** și respectiv Editura **Eminescu**. Vor fi de față, ca întotdeauna la acțiunile de acest fel, și actorii teatrului: **Irina Răchițeanu, Olga Tudorache, Valeria Seciu, Rodica Tapalagă, Ștefan Iordache**. Momentul este marcat de un al doilea **elogiu** adus **actorului**, de astă-dată **actorilor de la Teatrul Mic**, prin vernisarea unei expoziții realizate de pictorul Ștefan Lațea Brandes. **(I.L.).**

Foto-album

Conversație

Foto: GABRIEL LEANCU

FLORI SUBTERANE

Sălile Muzeului județean de etnografie și istorie locală din Caransebeș găzduiesc, în aceste zile, o interesantă expoziție de eșantioane minerale, sub genericul „Mineralogie estetică". Sînt prezente aici cele mai frumoase exponate minerale, scoase la iveală, din bogăția de rocă minerală a munților Banatului, de tehnicianul miner Constantin Gruescu din Ocna de Fier. De-a lungul anilor, Constantin Gruescu a adunat mii de piese, în colecții personale, ce impresionează ochiul vizitatorului, prin formă și culoare, unele fiind catalogate de specialiști ca unicate mondiale (maclă coaxială cu concreșteri radiare, de pildă). (Nicolae Magda).

Caligrafii de buzunar

ÎN SATUL NATAL

Sîntem în miez de primăvară. Văzduhul e parfumat cu arome și pămîntul miroase a fruct. Pomii ca și oamenii și-au întins rădăcini adînci în carnea timpului. Constantin Savu — tînărul primar al comunei Davidești — Argeș, fiu al acestor meleaguri, pînă nu demult maistru la uzina de autoturisme Pitești, s-a întors în mijlocul obștii, conștient că adevărata lui vocație numai aici se poate materializa. Aici este mai util. Satul are nevoie de priceperea lui de bun gospodar. Și ca el I. Ciucă — tehnician la aceeași întreprindere — actualmente, neobositul propagandist al satului, consideră că drumul întoarcerii „acasă" îți oferă garanția adevăratei împliniri. Lîngă ai tăi ți se rotunjesc sentimentele și-n tot ce întreprinzi simți căldura celor din jur, simți căldura plaiului natal și toate astea cîntăresc enorm în viață.

— Mie îmi stă mai bine pe tractor decît la bancul de lăcătușerie unde am lucrat — declară Ion Comănescu — un tînăr cu zulufi rebeli.

— Am hotărît ca în satul Voroveni, prin contribuția bănească a dumneavoastră și a zilelor de muncă patriotică, să ridicăm un nou lăcaș de școală — și-a informat obștea tînărul primar în adunarea populară de la căminul cultural.

— Vom contribui cu 3 400 zile de muncă patriotică — a replicat cu promptitudine învățătorul Ion Bălțat — directorul școlii.

— Anul acesta, în cadrul ceapeului, am acoperit o suprafață de 2 400 mp cu solarii, în care am plantat roșii și ardei. Am convingerea — ne mărturisește comunistul Dănică Oiteanu — președintele C.A.P. — că prin modernizările aduse sectorului zootehnic, printr-o organizare mai competentă a tuturor sectoarelor de activitate, cooperativa noastră va reuși să se înscrie printre unitățile fruntașe.

Pe agenda de lucru a tînărului primar și-au mai făcut loc și alte însemnări cu adnotația „de rezolvat", însemnări culese din doleanțele obștii ca cele de îmbunătățiri funciare, construcția unui pod peste rîul Argeșel etc.

I. G. HORIA

ROTONDA 13

Muzeul literaturii române consacră tradiționala manifestare de evocări și amintiri literare „Rotonda 13" reconstituirii personalității lui Vladimir Streinu, de la a cărui naștere se împlinesc 80 de ani.

Vor releva locul lui Vladimir Streinu în critica și istoria literară: acad. Mihai Beniuc, Zoe Dumitrescu Bușulenga, acad. Șerban Cioculescu, Barbu Cioculescu, Mihai Grama, Cella Delavrancea, Pompiliu Marcea, Valeriu Râpeanu.

PE LOTURILE ȘCOLARE

Ca în fiecare an, elevii școlilor generale și ai Liceului agroindustrial Hotarele și satele alcătuitoare Izvoarele, Herești, Scărișoara, județul Giurgiu, mobilizați de cadrele didactice, de conducerile școlilor respective, au cultivat loturile din incintă cu sfeclă de zahăr și ceapă, cu usturoi și salată, cu flori și plante medicinale. Elevii din comuna Hotarele vor crește în acest an și viermi de mătase.

Hărnicia și spiritul gospodăresc pe care ei le dovedesc zilnic, prin lucrările pentru întreținerea culturilor semănate, sînt răsplătite și prin notele bune pe care le-au obținut la lucrările practice și agricultură în trimestrul școlar anterior.

Pe lîngă beneficiile materiale, efectele educative ale acestor activități sînt de necontestat. **(prof. Ion Arion).**

Desen de MATEI MIHAI

Rubrică realizată de VASILE RAVESCU

FAPTELE — SINGURA MĂSURĂ A HĂRNICIEI TINERILOR

(Urmare din pag. 1)

dactice pentru educarea prin muncă și pentru muncă a tinerilor.

Oare, era greu ca pe cîțiva ari și organizația U.T.C. a comunei să aibă un lot al ei în întreținere. Mai ales cînd, așa cum am aflat din discuții, tineri specialiști sînt destui. Dar vorba Mariei Heim — pe hîrtie e întotdeauna mai ușor de organizat o activitate.

Comuna Sanislău. Ne-am interesat tot despre activitatea tinerilor din organizația comunală U.T.C. în campania agricolă și în special despre cum se îngrijesc de lotul preluat în folosință. Cum la sediul comitetului U.T.C. n-am reușit să întîlnim pe nimeni, ne-am adresat președintelui cooperativei agricole de producție din comună, tovarășul inginer Liviu Groza. „Deoarece principala activitate în unitatea noastră este pomicultura tinerii au preluat pentru întreținere și îngrijire pe tot timpul anului 6 ha de livadă în satul Sanislău și alte 4 ha în satul Ciumești. Asta în afara muncii directe din C.A.P. din campania agricolă, unde cu toții, tineri și vîrstnici, am dat zor să încheiem însămînțările pe cele 930 ha de porumb, 300 ha de cînepă, 200 ha de legume (dovlecei, castraveți, rădăcinoase etc) ca și 400 ha de pepeni — cultură la care cu mic cu mare, toți locuitorii comunei, dar în special tinerii au participat la semănat".

Dorind să vedem care este activitatea tinerilor pe cele 18 ha de livadă, ne-am oprit întîi la ferma pomicolă din Ciumești. Șefa de fermă, Valeria Mateș, pînă anul trecut secretara organizației U.T.C. pe comună n-a avut decît vorbe bune despre munca tinerilor. „Atît cei ce lucrează în această fermă zilnic, cît și ceilalți uteciști din sat care vin și ei pe echipe în fiecare după-amiază să participe la lucrările de întreținere și vor veni mai ales cînd or să înceapă recoltările sînt numai tineri de ispravă". De destoinicia tinerilor din Ciumești și Sanislău ne-am convins văzîndu-i la lucru atît în fermele pomicole sau legumicole cît și în ferma zootehnică. Dar pentru că pornisem de la loturile organizației U.T.C. să-i enumerăm aici pe tinerii mecanizatori Francisc Iuhanes, Ioan Toma, Dorel Silagyi, Gheorghe Mantu, Nicolae Oloioși, Ioan Gacsadi și Ioan Mozer, care efectuau tratamentele fitosanitare pe plantațiile pomicole ale organizației U.T.C. „Ne găsiți așa devreme pe lotul nostru, ne-a spus Ioan Toma, deoarece am terminat cu tratamentele în restul fermelor din C.A.P., așa că dorim să executăm lucrarea bine și repede și pentru livada noastră". Tot în „livada noastră" lucrau la întreținerea solului și uteciștele Terezia Soltesz, Felicia Giurgiu și tînărul Gheorghe Mocan, și asta tot după ce încheiaseră cu celelalte lucrări din ferme. De la ei am aflat că organizația U.T.C. terminase lucrările de întreținere din plantația de căpșuni a unității pe întreaga suprafață. Iată deci că tinerii pot fi destoinici și harnici nu numai pe hîrtie — ca la Petrești — ci și în realitate ca aici la Sanislău, la Halmeu sau Livada, ca în majoritatea comunelor județului Satu-Mare.

În legumicultura mureșeană

Activitate intensă, continuă pentru obținerea de producții succesive

Pe piețele din Tg. Mureș există legume: ceapă verde, ridichi de lună, spanac, salată. Se văd prin magazine roșii, castraveți, varză, gulioare. Gospodinele nu se plîng. Acțiunea solarii, începută în anii trecuți, dă roade. Ea continuă cu intensitate și în acest an. Întreprinderi ca Electromureș, Metalotehnica, Prodcomplex, ILEFOR și altele vorbesc deja de o experiență în aprovizionarea cantinelor cu legume din solarii proprii. Pe de altă parte, sute de oameni ai muncii din unitățile tîrgumureșene, transformă în grădini roditoare suprafețe de teren care ani de zile nu au produs nimic. Ce se întîmplă în satele mureșene? Valea Nirajului, de la Ungheni la Acățari se împarte în două. Porțiunea de la Leordeni la Ilieni se supranumește „zona morcovului". De la Nicolești la Păsăreni „zona verzei". Sînt denumiri tradiționale, depășite însă acum. Gospodarii Văii Nirajului cultivă un larg sortiment de legume pentru consum imediat, pentru industrie.

Maria Borza, una dintre legumicultoarele cunoscute în satul Ciba, cînd spune că prima recoltă de legume a valorificat-o — respectiv spanacul, salata, ridichile, ceapa verde — spune că pe aceste meleaguri se pot obține legume timpurii și extratimpurii. Spre a ne convinge, ne arată în unul din cele trei solarii plantația de tomate, unde roșiile sînt cît oul de găină, varza începe să facă căpățînă, gulioarele și morcovii — buni de pus în supă, castraveții — în floare.

La Crăciunești, în ferma I.V.L.F., economista Elisabeta Harko ne arată cultura de mazăre frumos răsărită. Ne mai arată cele două ha de morcovi, prășite, pe mecanizatorul Ioan Csiki care modelează terenul, iar în urma lui două echipe de femei care plantează țelină și ardei capia. Printre ele tînăra Ilona Nagy.

— Pînă acum am fost croitoreasă la Textila Mureș. Navetistă, deci. Dacă croitoria e o meserie ce se potrivește femeilor, și legumicultura ni se potrivește de minune. În plus, sînt acasă.

O imagine de ansamblu asupra acțiunilor din legumicultură încercăm să ne facem la serele din Acățari, specializate pentru producerea răsadurilor.

— La cooperativele din Sîntana, Ungheni, Pănet, Nazna, Deal, Sighișoara, ne informează tînăra ingineră Georgeta Neacșu, am livrat pînă acum 1,7 milioane răsaduri repicate, varză, tomate, ardei, vinete. Am mai livrat 500 000 vinete, 209 000 ardei, 200 000 tomate în tuburi nutritive pentru plantatul în cîmp. Tot pentru cîmp, avem pregătite peste 3 milioane răsaduri. În afară de livrări, astăzi 130 de oameni plantează varza pe încă un hectar și tomate pe încă 2 hectare în solarii neacoperite.

Acțiuni similare, culturi bine întreținute, întîlnim la Gornești și Petelea în Valea Mureșului. Omul sfințește locul. Omul care știe, care aplică ce știe, care pune pasiune în ceea ce face. Astfel de OM este de fapt colectivul de oameni conduși de inginerul Ștefan Szabo la Gornești și de inginerul Oliviu Moldovan, la Petelea.

Dar nu toți oamenii sînt la fel. Și întrebăm de ce, mai ales cînd e vorba despre acei oameni care prin profesie, prin funcție, servesc interese colective.

Pe un asemenea om l-am căutat, dar nu l-am găsit la C.A.P. Beghin. Am găsit însă o parcelă plantată cu varză pe o suprafață plină cu buruieni, evidență clară a unei superficialități în pregătirea terenului, o altă suprafață ce urmează a fi plantată cu tomate și varză — nepregătită încă. Se va planta printre buruieni și bolovani?

Ca o pajiște verde ni se prezintă parcela semănată cu morcovi în ferma Suseni, a C.A.P. Luieru. Evident, verdeața este dată de buruienile care s-au ridicat mult deasupra morcovilor. Buruieni sînt și în cele 20 ha cultivate cu ceapă din arpagic, unde constatăm importante goluri. În apropiere, o parcelă semănată cu sorg în anul trecut, pe care urmează să se cultive porumb zaharat, încă nu este arată și nici măcar curățată de resturile vegetale. Ne întrebăm ce calificativ să-i dăm șefului de fermă Attila Albert, ori conducerii cooperativei, a comunei? Lipsa de forță de muncă invocată e un motiv neîntemeiat. Ceea ce lipsește cu adevărat este spiritul organizatoric, mobilizator al obștei. Căci participarea masivă a tuturor locuitorilor satelor la lucrările de sezon, întîlnită în numeroase locuri nu este doar o lozincă. Este un imperativ al luptei pentru recolte bogate, o necesitate și aici în Valea superioară a Mureșului.

MIRCEA BORDA

DE PESTE HOTARE

ȘTIRI · NOTE · COMENTARII · ȘTIRI · NOTE · COMENTARII · ȘTIRI · NOTE · COMENTARII

Dezarmarea și pacea — deziderate majore ale umanității

● Problemele dezarmării și dezvoltării în dezbatere la U.N.I.C.E.F.

NAȚIUNILE UNITE 11 (Agerpres) — La sediul din New York al O.N.U. au început, luni, lucrările sesiunii anuale a Consiliului de administrație al Fondului Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF). Ideea comună, care s-a regăsit în discursurile tuturor vorbitorilor, a fost aceea a unui apel în favoarea dezarmării, pe care UNICEF să-l adreseze sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate dezarmării, care va începe în cursul lunii viitoare.

Astfel, Dragan Mateljac (Iugoslavia), președintele consiliului, a declarat, între altele, că „peste 500 miliarde dolari sînt cheltuiți anual pentru înarmări, în timp ce cu greu pot fi obținute, prin contribuții voluntare, resurse pentru salvarea vieții a zeci de milioane de copii flămînzi și bolnavi". El a adăugat că, din convorbirile cu delegații, a reieșit că aceștia sprijină în totalitate ideea ca să fie transmisă Adunării Generale poziția Consiliului de administrație.

Concluzii similare s-au desprins din discursul directorului executiv al UNICEF, James Grant (S.U.A.), care a arătat, între altele, că „dacă nu vor fi adoptate măsuri concrete, numărul locuitorilor globului care vor trăi în sărăcie absolută va atinge cifra de un miliard pînă la sfîrșitul acestui secol ; el a sugerat ca noi resurse financiare, reprezentînd echivalentul a 10 la sută, sau mai puțin, din totalul cheltuielilor militare, să fie consacrate „desfășurării luptei pentru demnitatea umană". Vorbitorul a relevat că, în fiecare zi, în prima linie a acestei lupte cad peste 40 000 copii, reprezentînd cele mai tragice victime ale acestui gen de război. El a cerut Consiliului de administrație să aprobe alocarea sumei de 226 milioane dolari din resursele generale ale UNICEF pentru sprijinirea unor noi programe, de care să beneficieze copiii din 43 de țări în curs de dezvoltare.

● Împotriva instalării euroracheteIor în R.F.G.

BONN 11 (Agerpres) — Participantele la Congresul internațional al femeilor membre ale partidelor social-democrate și socialiste din R.F.G., Italia, Austria și Luxemburg, desfășurat la München, s-au pronunțat împotriva amplasării în Germania occidentală și în alte state vest-europene de noi rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune. În intervențiile la lucrări a fost subliniată necesitatea activizării acțiunilor femeilor vest-europene pentru consolidarea păcii și destinderii și frînarea cursei nesăbuite a înarmărilor.

● Pentru denuclearizarea nordului Europei

COPENHAGA 11 (Agerpres) — În Danemarca, peste 160 000 de persoane au semnat apelul cu privire la crearea unei zone denuclearizate în nordul continentului european. Presa daneză informează că la sfîrșitul lunii mai lista cu semnăturile pe apelul lansat de organizațiile de luptă pentru pace și împotriva înarmărilor va fi înaintată primului ministru A. Joergensen.

● Demonstrații ale femeilor japoneze

TOKIO 11 (Agerpres) — La Tokio a avut loc o demonstrație a activistelor mișcării feminine nipone. Au participat reprezentante ale unor organizații de femei, ale partidelor politice progresiste, ale sindicatelor și tineretului studios. Demonstrația s-a desfășurat sub lozinca „Cerem reducerea cheltuielilor militare și sporirea alocațiilor pentru nevoi sociale, pentru educarea tinerei generații !". În numele participantelor, a fost remisă o petiție către guvern, prin care se protestează împotriva cursei înarmărilor și se cere încetarea cursei înarmărilor.

● Obiective ale partizanilor păcii din Finlanda

HELSINKI 11 (Agerpres) Înlăturarea pericolului unei catastrofe nucleare este principalul scop al luptei partizanilor păcii finlandezi, a declarat ziarului „Kansan Uutiset" Johannes Pakaslahti, secretarul general al organizației „Partizanii păcii din Finlanda".

Fiind parte integrantă a mișcării general europene pentru pace și dezarmare, a spus el, noi, partizanii păcii finlandezi, ne pronunțăm, în primul rînd, pentru crearea unei zone denuclearizate în nordul Europei, împotriva amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune pe continentul european și a doctrinei așa-zisului război nuclear „limitat".

● „Inginerii Suediei contra armei nucleare"

STOCKHOLM 11 (Agerpres) — La Stockholm a avut loc ședința constitutivă a organizației „Inginerii Suediei contra armei nucleare". În cadrul reuniunii, un grup de cunoscuți oameni de știință și ingineri au adresat colegilor lor apelul de a folosi cunoștințele lor profesionale și experiența pentru a informa mai larg opinia publică asupra urmărilor distrugătoare ale unui eventual conflict nuclear — relatează agenția T.A.S.S.

Inginerii și tehnicienii care poartă o răspundere deosebită pentru crearea armelor nucleare trebuie să facă totul pentru a exclude posibilitatea declanșării unui război nuclear, se spune în declarația adoptată de reuniune.

Activități ale delegației de istorici români în S.U.A.

NEW YORK 11 (Agerpres). — În perioada 3—5 mai, la colegiul Brooklyn din New York a avut loc a 10-a conferință a programului „Societăți în schimbare", intitulată „Război și societate în estul și centrul Europei în epoca formării statelor naționale, 1856—1870".

Din România a participat o delegație de istorici, condusă de generalul-maior dr. Ilie Ceaușescu, care a prezentat șase comunicări consacrate însemnătății interne și internaționale a Unirii Principatelor Române și a creării statului național modern român (1859), măsurilor de organizare și consolidare a armatei române în timpul domniei lui Al. Ioan Cuza, sprijinului acordat de România luptei de eliberare națională a popoarelor din Europa centrală și de sud-est, situației românilor transilvăneni după instituirea dualismului austro-ungar etc.

Comunicările au fost primite cu viu interes și au prilejuit un fructuos schimb de opinii.

Cu prilejul prezenței sale în S.U.A., delegația română a avut o întrevedere, la Washington, cu ambasadorul Steven Gammon, președintele „Asociației naționale a istoricilor americani", ocazie cu care au fost discutate o serie de aspecte legate de dezvoltarea relațiilor dintre istoricii români și americani, a schimburilor de literatură istorică dintre specialiștii din cele două țări, a colaborării istoricilor români și americani în organismele istorice internaționale etc.

● SĂPTĂMÎNALUL MOZAMBICAN „DOMINGO", editat de ziarul „Noticias", a publicat un articol consacrat celei de-a 105-a aniversări a proclamării independenței de stat a României, în care se arată că lupta pentru neatîrnare, progres economic și social a reprezentat o constantă a istoriei bimilenare a poporului român.

Vizita în Malayezia a tovarășului Nicu Ceaușescu, secretar al C.C. al U.T.C.

KUALA LUMPUR 11 (Agerpres). — În cadrul vizitei pe care o întreprinde în Malayezia, tovarășul Nicu Ceaușescu, secretar al C.C. al U.T.C., președintele Comitetului Consultativ al O.N.U. pentru Anul Internațional al Tineretului, s-a întîlnit cu Datuk Mokhtar bin Hashim, ministru ad-interim al afacerilor externe, ministrul culturii, tineretului și sporturilor, și Datuk Wan Mansour Wan Abdulah, secretar general al Ministerului Culturii Tineretului și Sporturilor. În cadrul întrevederii s-a exprimat satisfacția față de evoluția relațiilor bilaterale subliniindu-se dorința ambelor părți de a continua cursul ascendent al acestora în toate domeniile. A avut loc, de asemenea, un schimb de informații cu privire la activitatea tineretului și organizațiilor sale, precum și la modalitățile de participare a acestora în procesul dezvoltării economico-sociale din cele două țări.

În cadrul schimbului de păreri în legătură cu situația internațională din mișcarea de tineret s-au evidențiat necesitatea întăririi colaborării organizațiilor de tineret din țările în curs de dezvoltare, creșterea contribuției tinerei generații la înfăptuirea programelor de dezvoltare independentă și suverană a acestor țări.

Tovarășul Nicu Ceaușescu s-a întîlnit, de asemenea, cu Datuk Mansour Othman, președinte interimar al Camerei Reprezentanților, și Tan Sri Zakharia Mohd Ali, secretar general al M.A.E.

În cadrul întîlnirii s-au evidențiat bunele raporturi existente între popoarele noastre, precum și dorința continuării contactelor bilaterale pentru dezvoltarea relațiilor între cele două țări.

A avut loc, totodată, un schimb de păreri în legătură cu situația internațională, apreciindu-se că este necesară conlucrarea strînsă între popoare pentru asigurarea unui climat de înțelegere și cooperare, de destindere și pace în întreaga lume.

OMAGIU EROILOR ROMÂNI

căzuți pentru eliberarea Budapestei

BUDAPESTA 11 (Agerpres) — 9 Mai, Ziua victoriei asupra fascismului, a constituit un nou prilej de cinstire și de profundă recunoștință pentru jertfa de sînge a celor 40 000 de ostași români, care, în încleștarea aprigă cu forțele fasciste, au căzut în luptele pentru eliberarea Ungariei.

Ambasadorul României în capitala R.P. Ungare a depus o coroană de flori la Cimitirul eroilor români din capitala ungară.

Solemnități pentru cinstirea memoriei ostașilor români au avut loc, de asemenea, în unele centre județene și localități din R.P. Ungară.

La Monumentul eroilor români din Miskolc, reamenajat, recent, prin grija organelor locale, au fost arborate drapelul de stat al României, alături de drapelele partidului și statului Ungar. Militari din forțele armate ungare au făcut de gardă. În prezența unui numeros public, au fost depuse coroane de flori din partea comitetelor județean, orășenesc și de plasă ale P.M.S.U., a consiliilor județean, orășenesc și de plasă, precum și a garnizoanei militare. Totodată, a fost depusă o coroană de flori din partea Ambasadei române. În aceeași zi, în localitățile Tapiosuly și Tapioszecso au fost depuse jerbe de flori din partea ambasadei.

Duminică, la Debrețin — oraș a cărui eliberare este înscrisă cu litere de aur în cronica luptelor antihitleriste ale armatei române din cel de-al doilea război mondial —, la Monumentul eroilor români au depus coroane de flori consulul general și atașatul militar al țării noastre în R.P. Ungară. Au depus, de asemenea, jerbe de flori reprezentanți ai unor întreprinderi ungare, precum și un mare număr de elevi și pionieri de la școlile din Debrețin.

Trainică prietenie și rodnică colaborare

10 ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între România și R. D. Germană

În urmă cu 10 ani, la București se semna Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală între Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană. Acest document, împreună cu Declarația privind adîncirea prieteniei și dezvoltarea colaborării frățești între Partidul Comunist Român și Partidul Socialist Unit din Germania, adoptată în iunie 1977, la Berlin, oferă un cadru juridic deosebit de favorabil pentru extinderea și diversificarea raporturilor multilaterale dintre țările noastre.

Actualele relații dintre cele două partide, țări și popoare au rădăcini adînci în tradițiile îndelungate de solidaritate militantă dintre proletariatul român și cel german, dintre forțele democratice ale celor două popoare, în sprijinul reciproc pe care și l-au acordat partidele noastre comuniste în anii grei ai luptei împotriva exploatării și asupririi, reacțiunii și fascismului. După zdrobirea fascismului în cel de-al doilea război mondial și instituirea puterii oamenilor muncii în România și în Republica Democrată Germană, s-au creat premisele dezvoltării unor relații noi, calitativ superioare între cele două țări și popoare. Cursul lor continuu ascendent a fost puternic stimulat de comunitatea de orînduire, de aspirații și țeluri, de așezarea lor statornică pe principiile egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în trebuirile interne, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești. Noul Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală, semnat la 12 mai 1972, consacră aceste principii ca temelie a relațiilor reciproce, relații ce înregistrează, spre satisfacția ambelor țări și popoare, o amplă dezvoltare în diverse domenii de activitate.

Factorul esențial al intensificării acestor raporturi îl reprezintă legăturile de prietenie, solidaritate și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Socialist Unit din Germania, un rol determinant avînd întîlnirile și convorbirile dintre conducătorii de partid și de stat, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Erich Honecker, contacte care au stimulat puternic, de fiecare dată, colaborarea dintre cele două țări, popoare și partide. Procesul de dezvoltare a relațiilor reciproce își are o solidă temelie materială în colaborarea pe plan economic, transpunerea în viață a măsurilor stabilite în cursul dialogurilor la nivel înalt permițînd o creștere semnificativă a schimburilor comerciale, a cooperării și specializării în producție, a colaborării pe plan tehnico-științific, cultural, în domeniul învățămîntului și în alte sfere ale vieții sociale. Este notabil faptul că Republica Democrată Germană ocupă locul al doilea în comerțul exterior al României cu țările socialiste. Schimburile economice vor spori în acest cincinal cu peste 70 la sută, după ce a crescut cu 100 la sută în cincinalul precedent. O atenție deosebită s-a acordat formelor moderne de colaborare, acțiunilor de cooperare și specializare în producție în diferite domenii, cum sînt construcțiile de mașini, electronică, electrotehnică, industria metalurgică și chimică. Această activitate se desfășoară pe baza a peste 20 de înțelegeri și contracte în producția de mașini-unelte, produse chimice, metalurgice, aparate de măsură și control, ponderea lor reprezentînd în prezent 25 la sută din totalul schimburilor economice bilaterale.

În spiritul înțelegerilor convenite, România și R. D. Germană dezvoltă conlucrarea lor și pe tărîmul vieții internaționale. Prin acțiuni și eforturi comune, cele două partide și țări contribuie la instaurarea unor raporturi echitabile între țările lumii, la soluționarea constructivă a problemelor cardinale ale omenirii, la edificarea securității în Europa, la întărirea unității și colaborării țărilor socialiste, a tuturor forțelor revoluționare, progresiste, antiimperialiste, la sporirea influenței socialismului în lume, la promovarea cauzei păcii și cooperării internaționale.

Împlinirea a 10 ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între România și R. D. Germană constituie pentru poporul român, pentru tînăra generație a țării noastre, un nou prilej de a-și exprima sentimentele de prietenie față de poporul și tineretul Republicii Democrate Germane, precum și voința de a acționa în continuare pentru dezvoltarea conlucrării bilaterale, în interesul reciproc, al cauzei socialismului, progresului și păcii în întreaga lume.

R. AVRAM

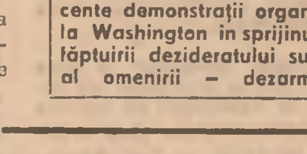

Imagine din timpul unei recente demonstrații organizate la Washington în sprijinul înfăptuirii dezideratului suprem al omenirii — dezarmarea

Disensiuni în cadrul C.E.E.

BRUXELLES 11 (Agerpres). — Marea Britanie și-a menținut veto-ul său asupra propunerilor privind prețurile agricole comunitare la actuala reuniune a miniștrilor agriculturii din țările membre ale Pieței comune, în curs de desfășurare la Bruxelles, informează agenția Reuter. Ministrul britanic al agriculturii, Peter Walker, a declarat ziariștilor prezenți la Bruxelles că va bloca adoptarea noilor prețuri agricole comunitare atît timp cît Marea Britanie nu va obține o reducere masivă a contribuției sale la bugetul C.E.E.

Expoziție românească la Beijing

BEIJING 11 (Agerpres) — La Ambasada română din Beijing a avut loc, marți, deschiderea salonului de prezentarea mașinilor, utilajelor și echipamentelor românești pentru industria ușoară. Au participat Wang Ritin, adjunct al ministrului industriei textile, Wang Bingqing, reprezentant al ministrului comerțului exterior și relațiilor economice, reprezentanți ai ministerelor economice și întreprinderilor de comerț exterior chineze. Salonul are ca scop să ofere partenerilor chinezi prilejul de a cunoaște potențialul țării noastre și posibilitățile de cooperare dintre România și China în acest domeniu.

Întrevedere româno-sovietică

MOSCOVA 11 (Agerpres). — Nikolai Tihonov, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., l-a primit, luni, pe Traian Dudaș, ambasadorul României la Moscova.

Au fost abordate, într-o atmosferă de prietenie, tovărășească, probleme privind dezvoltarea relațiilor româno-sovietice.

Evoluția conflictului argentiniano-britanic

BUENOS AIRES 11 (Agerpres) — Statul major al forțelor armate argentiniene a anunțat, marți, că Argentina a declarat ostile toate navele maritime sau aeriene britanice care se află în „zona operațiunilor" din Atlanticul de sud, care se îndreaptă spre această zonă, sau care reprezintă o amenințare pentru securitatea națională și, în consecință, vor suporta măsurile pe care guvernul de la Buenos Aires le va considera necesare, transmit agențiile internaționale de presă. „Rațiunea acestei hotărîri — se spune în comunicatul oficial argentinian — o constituie persistența Marii Britanii într-o atitudine agresivă, după restricțiile pe care Londra pretinde să le impună traficului maritim argentinian în Atlanticul de sud".

Statul Major argentinian a confirmat, totodată, că pozițiile fortificate argentiniene din Insulele Malvine (Falkland) au fost supuse în ultimele 24 de ore unor tiruri de artilerie de vase de război britanice aflate în zonă și că partea argentiniană a ripostat.

LONDRA 11 (Agerpres) — Primul ministru al Marii Britanii, Margaret Thatcher, a declarat marți, în Camera Comunelor, că negocierile diplomatice în curs asupra Insulelor Falkland (Malvine) „nu închid ușa nici unei opțiuni militare", transmit agențiile Reuter și A.F.P. Premierul a respins, de asemenea, cererea liderului Partidului laburist, de opoziție, Michael Foot, de a permite Parlamentului să-și spună cuvîntul asupra oricărui plan de pace avansat de O.N.U. înainte ca guvernul să-l accepte sau să-l respingă.

Pe de altă parte, la Londra s-a anunțat că forțele navale britanice au bombardat luni, pentru a doua zi consecutiv, pozițiile argentiniene din Insulele Falkland (Malvine), în apropiere de Port Stanley (Puerto Argentino). Această operațiune este considerată drept o pregătire a unei eventuale debarcări a trupelor britanice în Falkland, menționează agenția Reuter.

NAȚIUNILE UNITE 11 (Agerpres). — La sediul Națiunilor Unite din New York au continuat marți convorbirile secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, cu ministrul adjunct de externe al Argentinei, Enrique Ross, și reprezentantul permanent al Marii Britanii la O.N.U., Anthony Parsons, în vederea găsirii unei soluții pașnice, negociate, a conflictului Malvinelor (Falkland), anunță agenția U.P.I.

Într-o declarație făcută luni, Perez de Cuellar a relevat că tratativele abordează din ce în ce mai mult fondul problemelor.

O declarație a președintelui S.W.A.P.O.

DAR ES SALAAM 11 (Agerpres) — Președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.), Sam Nujoma, a acuzat statele occidentale membre ale „grupului de contact", angajate în negocierea unei soluționări a problemei namibiene, de a încerca să asigure reprezentarea intereselor regimului rasist sud-african în Adunarea Constituantă a unei Namibii independente. Într-un interviu acordat ziarului „Sunday News" din Dar Es Salaam, Sam Nujoma, care se află în Tanzania pentru a participa la sesiunea extraordinară a Consiliului O.N.U. pentru Namibia, a spus că statele din grupul de contact încearcă să impună poporului namibian un sistem electoral deliberat complicat, care vizează să creeze posibilitatea reprezentării în viitoarea Adunare Constituantă a organizației marionetă „Alianța democratică Turnhalle", stipendiată de regimul de la Pretoria, deși ea nu este votată de nimeni. S.W.A.P.O. a respins anterior ultimele propuneri ale „grupului de contact", preconizînd un sistem electoral complicat care combină votul direct pentru candidați individuali cu reprezentarea proporțională.

ORIENTUL MIJLOCIU

BEIRUT 11 (Agerpres) — După cum informează agențiile internaționale de presă, situația din Liban s-a deteriorat în ultimele zile. Ca urmare, a luptelor desfășurate în orașul Tripoli, între forțele rivale, în ultimele cinci zile și-au pierdut viața 53 de persoane, peste 200 fiind rănite. Activitatea acestui oraș-port din nordul țării, cu o populație de 500 000 de locuitori, este practic paralizată. Agenția Associated Press relatează că în oraș se simte o lipsă acută de alimente, apă potabilă și energie electrică.

Pe de altă parte, în sudul țării, situația se menține deosebit de încordată ca urmare a acțiunilor agresive ale aviației militare israeliene asupra taberelor de refugiați palestinieni, a repetatelor raiduri aeriene în spațiul aerian libanez.

PE SCURT

● GUVERNUL OLANDEZ de centru-stînga este din nou amenințat de criză, relatează agenția France Presse, precizînd că reducerile ce urmează a fi efectuate asupra bugetului actual și a proiectelor pentru anii viitori constituie încă o dată mărul discordiei între principalii parteneri ai coaliției guvernamentale — creștin-democrații și socialiștii. Guvernul premierului Andreas van Agt a fost confruntat încă de la formarea sa, după alegerile din mai 1981, cu divergențe între creștin-democrați și socialiști asupra unor probleme cum au fost măsurile de austeritate, de relansare a economiei și de combatere a șomajului.

● GHEORGHIOS IOANNIDES, fostul negociator cipriot grec la convorbirile intercomunitare pentru reglementarea problemei Ciprului, și-a anunțat candidatura la alegerile prezidențiale din februarie-martie — 1983, transmite agenția France Presse.

Ceilalți trei candidați la alegerile prezidențiale sînt actualul președinte al Ciprului, Spyros Kyprianou, Glafcos Clerides, președintele Adunării Democratice, și Vassos Lyssarides, președintele Partidului „Edek".

● ȘOMAJUL ESTE ÎN CREȘTERE ÎN LUMEA OCCIDENTALĂ, relevă statisticile publicate la Washington de Ministerul Muncii al S.U.A. Potrivit agenției A.P., în S.U.A., rata șomajului a atins nivelul record postbelic de 9,4 la sută, numărul șomerilor ridicîndu-se la 10,3 milioane. În Marea Britanie, unde se înregistrează cea mai înaltă rată a șomajului din lumea occidentală, nivelul acesteia a crescut de la 11,3 la sută, anul trecut, la 13 la sută, în primele trei luni ale anului în curs. În R.F.G., rata șomajului se situa la 5,5 la sută, în primele trei luni ale anului în curs, față de 4,3 la sută, în 1981 și mai puțin de unu la sută la începutul anilor '70.

REFORMA AGRARĂ DIN NICARAGUA

Peste 100 000 hectare de teren au fost repartizate unor cooperative agricole și familiilor de țărani din Nicaragua — informează agenția Prensa Latina.

Măsura se înscrie în cadrul mai larg al restituirii pămîntului celor ce-l muncesc, în baza legii reformei agrare, în vigoare în Nicaragua din luna iulie 1981.

Realități din lumea capitalului

Condiția imigrantului: speranțe spulberate

„Ești bun doar de strîns gunoaie / Cu ce inimă te duci noaptea, frînt de oboseală să te odihnești ? / Cinci inși înghesuindu-se pe o saltea / Asta nu mai este odihnă... / Cine vrei să te stimeze imigrantule ? / Au făcut afaceri bune cu tine. / la banda de montaj / Și acum te aruncă în stradă / fiindcă ai devenit inutil", acestea sînt versurile unui cîntec al formației olandeze de muzică tînără „Bots" care sintetizează foarte bine condiția imigranților : oameni care au trudit din greu în munci murdare și prost plătite în numele unei speranțe care nu s-a împlinit. Societatea occidentală erijîndu-se în postura de „societate a tuturor posibilităților" i-a înșelat din nou. Pentru a cita oară ?

Șomer și departe de patrie

Cu 13 ani în urmă, J.K. a sosit în R.F. Germania. Era, atunci în vîrstă de 22 de ani și nu avea altă dorință decît să-și cumpere un costum nou de haine. „Mă gîndeam — povestește el acum — să merg în R.F.G., să muncesc ca să-mi cumpăr un costum frumos de haine și apoi să mă întorc acasă, unde sîntem 10 copii. Mi se părea că merită să fac o călătorie atît de lungă pentru a-mi realiza această dorință".

Costumul și l-a cumpărat, dar un loc de muncă nu mai are astăzi, iar acum nici n-ar mai spune unde înseamnă pentru el „acasă". Cazul lui J. K., unul din cei 250 000 de șomeri din rîndul muncitorilor imigranți din R.F.G., relatat de revista „QUICK" este caracteristic pentru muncitorii străini. Altădată aceștia erau căutați ca mînă de lucru ieftină, dar acum ei au devenit, cum se exprimă revista menționată, „pentru unii — o problemă, iar pentru alții — chiar o povară". „Am devenit străini în propria noastră țară, iar aici continuăm să rămînem de asemenea străini", mărturisește J. K. Destinați de la bun început să facă muncile cele mai grele, ei sînt acum primii amenințați, primii nevoiți să cedeze locul lor de muncă obținut după luni și luni de zile de așteptare. „Zilnic, muncitorii emigranți sînt confruntați cu o realitate amară, avînd de suferit de pe urma unor tratamente excesiv de discriminatorii în ce privește drepturile lor, a tot felul de persecuții și a încălcării demnității umane. Pe lîngă acestea, au de îndurat o serie de situații specifice statutului lor : sînt departe de familiile lor, nu-și pot practica obiceiurile și tradițiile, iar năzuințele lor culturale nu se pot realiza", scrie ziarul marocan „AL BAYANE". Cu atît mai mult în actualele condiții de criză economică, ei sînt supuși unei exploatări sporite, lucrînd în locuri de muncă cu un înalt grad de periculozitate și în condiții inumane. Muncitorii emigranți și familiile lor sînt privați de unele drepturi sociale și trăiesc în condiții de locuit adesea tragice. Ca urmare, bolile de tot felul fac ravagii în rîndul acestora. În secțiunea dedicată Suediei, în lucrarea „Muncitorii imigranți în Europa : ce fel de statut ?" editată de U.N.E.S.C.O., de exemplu, se afirmă : „Între nivelul de viață al imigranților și cel al suedezilor există diferențe frapante, mai ales în ce privește condițiile de muncă, de locuit și situația bănească. Principala revelație a unor anchete este aceea că muncile care le sînt rezervate imigranților, în comparație cu cele ale suedezilor, prezintă un mai mare risc de accidente de muncă, sînt mai murdare, mai monotone, mai penibile, reclamă ritmuri mai ridicate".

Țintă a discriminărilor

Autoritorii obțin posturile cele mai stabile, cele mai prestigioase și cele mai interesante — scrie un raport al Institutului O.N.U. pentru calificare (de cadre) și cercetare (UNITAR), citat de publicația „LE MONDE DIPLOMATIQUE". Publicația franceză relevă, în continuare, că primele efecte ale crizei economice au incitat statele industrializate să ia măsuri de frînare a imigrației și nu numai pe aceea a „muncitorilor manuali", cum o dovedesc inițiativele din Franța și Marea Britanie. În condițiile în care țările occidentale sînt confruntate cu existența a milioane de șomeri din rîndul propriei populații, ele nu mai sînt dispuse să primească noi „muncitori oaspeți" sau, cu atît mai puțin, să le ofere un tratament egal. Dimpotrivă, cum o atestă o serie de recente inițiative legislative în America de Nord și Europa occidentală, aceste țări ar dori astăzi să scape de cît mai mulți dintre acești „oaspeți" nedoriți. Este un climat prielnic proliferării șovinismului, manifestărilor de xenofobie.

„Cei 4,6 milioane de muncitori imigranți din R.F.G. au devenit din nou ținta glumelor cinice, rasiste, într-un moment în care ostilitatea împotriva străinilor se accentuează din cauză că șomajul a atins cel mai înalt nivel din ultimii 27 de ani", relata recent agenția U.P.I. În ultimul timp, însă — așa cum relevă cotidianul „COLOGNE EXPRESS" — glumele au devenit amenințătoare". Întrebare : „Cum bagi zece turci într-un Volkswagen ?" Răspuns : „Doi în față doi în spate și restul în scrumieră". Asemenea glume sinistre sînt, de acum, frecvente în restaurante, afirmă ziarul menționat. Cea mai recentă izbucnire de sentimente xenofobe provine însă nu din restaurante, ci din cercurile universitare vest-germane. 15 profesori universitari vest-germani au semnat un manifest care cheamă la acțiune imediată pentru a stopa ceea ce este calificat de ei drept „subminarea populației țării prin imigrarea milioanelor de străini și a familiilor lor". Într-un limbaj ce amintește foarte bine de epoca nazistă, autorii manifestului cheamă la „tăierea răului din rădăcină", adică la repatrierea muncitorilor străini. Situația dificilă a imigrantului este descrisă astfel de ziarul belgian „LE DRAPEAU ROUGE" : „Orice ar face, imigrantul este socotit vinovat : dacă nu lucrează, este acuzat că profită de ajutorul social ; dacă lucrează, i se reproșează că fură pîinea belgienilor". Imigranții devin „o categorie tot mai vulnerabilă", sublinia revista „U. S. NEWS AND WORLD REPORT" într-un articol în care situația tragică a imigranților era descrisă astfel : „Un val de tulburări rasiale și sociale, urmare a afluxului milioanelor de muncitori străini în ultimele trei decenii, ia proporții tot mai mari, amenințînd să provoace o explozie în principalele state industrializate ale Europei occidentale. Ciocniri violente au răbufnit deja în Marea Britanie. În R.F.G., imigranții sînt confruntați cu resentimente tot mai puternice. Sloganul «Străinilor, plecați acasă !» se aude tot mai frecvent. În Franța, muncitorii imigranți și familiile lor se plîng că ostilitatea față de ei sporește pe măsură ce recesiunea, șomajul și impozitele crescînde mușcă mai adînc din punga francezului. Chiar și acolo unde antagonismul este mai reținut — în Italia și Olanda, de pildă — au apărut semnale de alarmă...".

ROMEO NĂDĂȘAN

de toate

Soarele va lumina și noaptea

Energia solară își găsește o întrebuințare tot mai largă. Astfel, firma japoneză „Matsushita Electric Works" a hotărît să folosească energia solară la iluminatul străzilor. Cu ajutorul unei instalații speciale, ziua se încarcă un acumulator, care, odată cu venirea serii, începe să alimenteze, automat, rețeaua stradală cu curent electric, scrie revista „Jeune Afrique". Acumulatorul înmagazinează o cantitate de energie care permite asigurarea iluminatului timp de opt ore.

Econometru electronic

Specialiștii Institutului de mecanizare și electrificare a mașinilor agricole din regiunea Țelinograd au pus la punct și trimis spre experimentare un „econometru" electronic care îi ajută pe tractoriști să economisească o mare cantitate de combustibil, scrie „Ekonomiceskaia Gazeta". Noul aparat asigură reducerea cu 10 la sută a consumului de motorină. Experiențele de pînă acum cu econometrul au indicat nu numai o economie de combustibil, dar și creșterea cu 10—12 la sută a productivității tractorului. Sute de tractoare din regiunea Țelinograd vor fi dotate la tabloul de bord cu econometre.

Reactor pentru biogaz

Inginerul finlandez R. Enkvist a instalat în orașul Grankull un nou tip de reactor pentru producerea biogazului. Astfel de reactoare ar putea fi conectate la rețeaua de canalizare, apele reziduale fiind descompuse în biogaz, destinat sistemului de încălzire a locuințelor și compost pentru agricultură. Costul unui asemenea reactor este egal cu al unei instalații de purificare a apelor reziduale. Cîteva prototipuri de reactoare au fost instalate și la fermele de animale. Astfel, la o crescătorie de porci din Wande, un reactor produce căldură pentru fermă și locuințele din jur. Un singur reactor asigură anual o cantitate de căldură echivalentă cu cea produsă de 40 000—50 000 t petrol.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții — Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".
Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O. Box 136—137, telex 11226 București, str. 13 Decembrie nr. 3.

40 364